

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่
จังหวัดอ่างทอง

ผู้วิจัย นายรชานนท์ บุญนารักษ์ **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา(1) รองศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ จุ้ยโต (2)รองศาสตราจารย์ ดร. ชินรัตน์ สมสืบ
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง 2)เปรียบเทียบความคิดเห็นดังกล่าวตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อนำข้อเสนอที่จะทำให้การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านที่ดีขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 372 คน ใน 7 อำเภอ ของจังหวัดอ่างทอง ได้แก่ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอแสวงหา อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอสามโก้ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายและใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่า ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่ามาตรฐาน ความคลาดเคลื่อน ค่าเอฟ และ ค่าที

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 เมื่อพิจารณาจากลักษณะทางเพศ แต่เมื่อพิจารณาจากอายุ สถานการณ์สมรส และอาชีพ ไม่มีความแตกต่างทางระดับนัยสำคัญ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน คือ ความร่วมมือ การจัดการ และการติดตามผล ซึ่งโดยส่วนมากพบในตัวอย่างการรับรู้ทั้ง 3 ในปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จกับความสำเร็จในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน จะพบว่าทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกันที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งหมายถึงถ้าสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินการที่ดี การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านก็จะสูงขึ้น

คำสำคัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ กองทุนหมู่บ้าน จังหวัดอ่างทอง

Thesis Title : Factors Effecting the Success of the Village and urban Community Funds in
Angthong Province

Researcher : Mr. Rachanon Boonnarak; **Degree:** Master of Public Administration

Thesis Advisors; (1) Dr. Saneh Juito, Associate Professor; (2) Dr. Chinnarat Somsueb,
Associate Professor; **Academic Year** 2007

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) study the level of people's opinion on factors influencing the success of village fund operation in Ang Thong province 2) compare the opinion according to personal factors and 3) recommend the suggestions to improve the operation of the village fund.

Population consisted of 372 Village fund Committees in 7 districts of Ang Thong Province, Mueng Ang Thong, Chaiyo, Pa Mok, Pho Thong, Sawaengha, Wiset Chai Chan and Samko. Quota and simple random sampling were employed. Questionnaire was used to collect data. Statistics used frequency, mean, standard deviation, f test and t test.

The research result revealed that, levels of opinion on success factors of Village Fund operation were different at .05 level of significance when considered from gender aspect, but when considered from age, marital status, and occupation aspects, there were no significant differences, as for factors influencing the success of Village Fund operation which were participation, management and follow up, it was found that most samples perceived all three as influencing factors at moderate level. When analyzed the relations of the influencing factors and the success of Village Fund operation, it was found that they were related with .05 level of significance which meant that if members participated, the operation was well managed, and continuous follow up was carried on, the success of Village Fund operation would be high.

Keywords Influencing factors, Success of Village Fund, Ang Thong province

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เชาวลิติ รองศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ จุ้ยโต และ รองศาสตราจารย์ ดร.ชินรัตน์ สมสืบ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำแนะนำและ ติดตามการวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง คุณภัทรจุพร จันทร์สิงห์ นักพัฒนาชุมชน และคุณชวลา อยู่วิวัฒน์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย เป็นผู้ดูแลโครงการ กองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลด้านต่างๆ และเป็นผู้ประสานงานต่อ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทองให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณสุชิน ธราทิน ผู้อำนวยการยุทธศาสตร์และประชาสัมพันธ์ กองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ คุณวรารักษ์ เนดิน้อย ผู้อำนวยการสำนักผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ และคุณจรุสศรี รักษาเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนคอดันคลอง 27 ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ พร้อมทั้งให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุน และกำลังใจจาก คุณพิกุล บรรจงชาติ คุณจันทิ บรรจงชาติ คุณจิราภรณ์ สุขปลั่ง ญาติมิตรทุกคน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งนับว่าเป็นกำลังใจและเป็นกองหนุนที่สำคัญยิ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ ขอมอบให้เป็นสมบัติทางการศึกษาของประเทศไทย สืบต่อไป

รชานนท์ บุญนารักษ์

ธันวาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่1 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน.....	7
ตอนที่2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ.....	12
ตอนที่3 ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน.....	20
ตอนที่4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ส่วนที่1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลที่ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ.....	69
ส่วนที่2 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน.....	71
ส่วนที่3 การทดสอบสมมติฐาน.....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	96
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)	97
ข พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544	101
ค ประวัติความเป็นมาจังหวัดอ่างทอง	113
ง แบบสอบถาม	122
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านของจังหวัดอ่างทอง.....	62
ตารางที่ 3.2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนในมาตรวัด.....	63
ตารางที่ 3.3 ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	64
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	69
ตารางที่ 4.2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของ กองทุนหมู่บ้านในภาพรวมเขตจังหวัดอ่างทอง.....	71
ตารางที่ 4.3 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของ กองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทองด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน.....	72
ตารางที่ 4.4 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของ กองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทองด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน.....	73
ตารางที่ 4.5 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุน หมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทองด้านการตรวจสอบและติดตามผล.....	75
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามเพศ.....	77
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอายุ.....	78
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	79
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอาชีพ.....	80
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทอง.....	81
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์หาปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทอง.....	82

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนผังกรอบแนวคิดในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศหลายด้าน ทั้งด้านปัญหาสังคม ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาประเทศ ฯลฯ ปัญหาดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาที่ไม่ถูกหลักการ เนื่องจากที่ผ่านมานั้นการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมเป็นหลักสำคัญ โดยไม่ค่อยให้ความสำคัญทางด้านเกษตรกรรมมากนัก ซึ่งปัญหาความยากจนของชาวชนบท เป็นความสำคัญ และจำเป็นเร่งด่วน ที่รัฐบาลสมัย ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร มุ่งแก้ไขให้หมดไป (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน, 2545:1-6) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองในด้านการเรียนรู้ พัฒนาความคิดริเริ่มเสริมสร้างศักยภาพด้านการพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนให้หมุนเวียนสอดคล้องกับหลักศาสนา การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านเป็นวิธีการหนึ่งที่มุ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งงาน แล้วใช้ประสบการณ์ความรู้ และศักยภาพของตน กำหนดวิธีการบริหารจัดการกองทุนที่รัฐจัดสรรให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและสร้างรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต และเสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน ให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้จากสถานการณ์ที่ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลประกาศลดค่าเงินบาทตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจทำให้เกิดปัญหาความยากจนที่รุนแรงยิ่งขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก รัฐบาลสูญเสียรายได้ เกิดการว่างงานเป็นจำนวนมากในภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้แรงงานส่วนใหญ่กลับคืนสู่ท้องถิ่นและชนบทเป็นจำนวนมาก และหันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่การดำเนินการก็ไม่สำเร็จเท่าที่ควรเพราะสินค้าการเกษตรตกต่ำ

โดยเฉพาะประชาชนว่างงานไม่มีรายได้จึงทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา(กรมพัฒนาชุมชน, 2544 : 5) การพัฒนาชนบทเป็นนโยบายหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยถือเป็นกระบวนการการพัฒนาที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมา ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบทได้มีการพัฒนานโยบาย เป้าหมาย และวิธีการ มาโดยตลอด แต่ปรากฏว่าปัญหาต่างในชนบทก็ยังไม่คลี่คลาย โดยเฉพาะปัญหาความยากจนของชาวชนบท ซึ่งรัฐบาลที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนดังกล่าว โดยการกำหนดนโยบายให้มีโครงการและกองทุนต่างๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งกองทุนหมู่บ้าน กองทุนละ 1 ล้านบาท เป็นนโยบายของรัฐบาล ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนชาวไทย โดยรัฐบาลได้จัดสรรเงิน 1 ล้านบาท ผ่านธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งแต่ละกองทุนหมู่บ้าน จะต้องได้รับการประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ คือมีการคัดเลือกคณะกรรมการตามขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด คณะกรรมการมีคุณสมบัติครบตามระเบียบ มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารกองทุน มีระเบียบบังคับในการดำเนินงานที่สมาชิกในกองทุนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและออกระเบียบข้อบังคับสำรวจ พิจารณาการให้กู้เงิน ทำนิติกรรมสัญญา จัดทำบัญชี และทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนดขึ้น โดยยึดหลักการการมีส่วนร่วม ตลอดจนร่วมแรงร่วมใจสร้างกองทุนของหมู่บ้านของตนเองไปสู่ความยั่งยืนเพื่อดำเนินงานในส่วนเหล่านี้

หน้าที่ที่มีอยู่มากนี้ต้องการบุคคลที่มีความรู้และภูมิปัญญาที่เหมาะสม ชื่อสัตย์ สุจริต ชอบร่วมกิจกรรม มีความสนใจในการเคลื่อนไหวและความเป็นไปในชุมชนมีความคิดสร้างสรรค์ทางธุรกิจ และเข้าใจกระบวนการทำงานแบบกลุ่ม นอกจากนี้เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการกองทุนประสบความสำเร็จยังต้องมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่นการสนับสนุนจากภาคเอกชน หรือความร่วมมือจากกลุ่มคนในชุมชนด้วยตนเอง และคณะกรรมการกองทุนต้องเปิดบัญชีกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่บริการเพื่อรอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล และนำเงินกองทุนให้บริการแก่สมาชิกตามระเบียบข้อบังคับของแต่ละกองทุนที่กำหนดขึ้น

จากรูปแบบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านดังกล่าวข้างต้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จคือ บุคลากร หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่นถ้าคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตน ก็อาจทำให้ปฏิบัติตามขั้นตอนขาดระเบียบ เกิดความผิดพลาด หากขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มและการจัดทำบัญชี การติดตามผล หลักเกณฑ์ในการ

อนุมัติเงินกู้ ก็อาจทำให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน ไม่ประสบความสำเร็จ และอาจสร้างปัญหาอื่นๆ ตามมา ด้วยความมุ่งหวังของกองทุนหมู่บ้านที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก ระดับชุมชน ท้องถิ่น หรือชนบท ที่จะทำให้เกิดการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับครอบครัวในชุมชนชนบทให้มีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ ให้ชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และที่สำคัญยิ่งคือโครงการกองทุนหมู่บ้านจะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ร่วมกันบริหารจัดการกองทุนของตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และบริหารจัดการ

โดยที่นโยบายกองทุนหมู่บ้านที่กล่าวมา ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหลายปี ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษากรณีเขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง เนื่องจากจังหวัดอ่างทองประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งจะสามารถนำเงินทุนของกองทุนหมู่บ้านไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด เพราะอาชีพหลักของประชากรของประเทศไทยคืออาชีพเกษตรกรรมจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่เลือกจังหวัดอ่างทองในการทำวิจัยในครั้งนี้ และต่อจากนั้นจะนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง
- 2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดอ่างทองจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 2.3 เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะและปรับปรุงกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดอ่างทอง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ หมายถึง

3.1.1 ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล

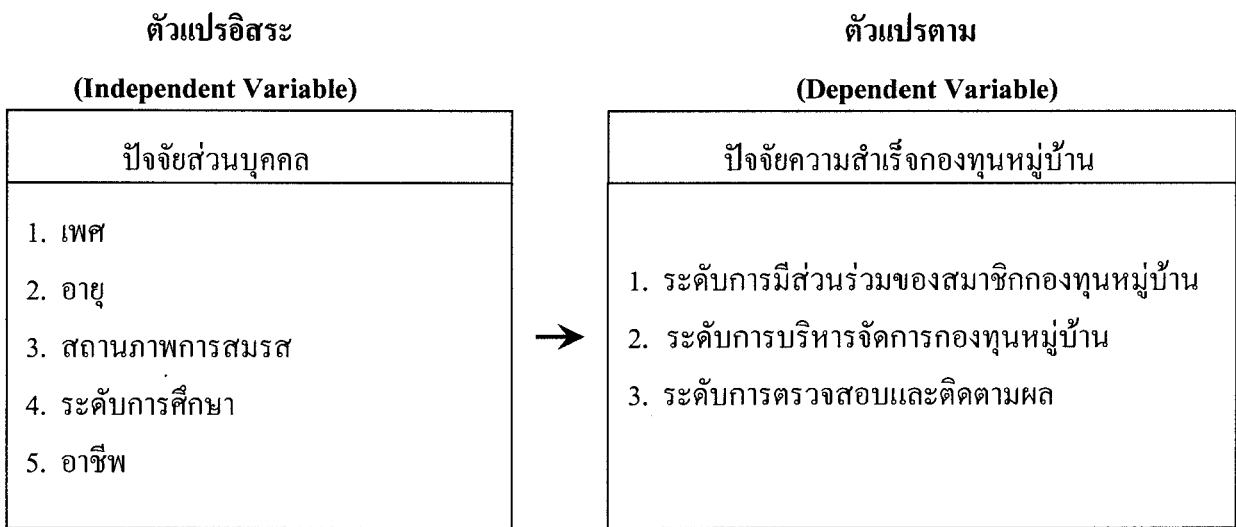
- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) สถานภาพการสมรส
- 4) ระดับการศึกษา

5) อาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม หมายถึง

3.2.1 ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน

- 1) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- 2) ระดับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
- 3) ระดับการตรวจสอบและติดตามผล

ภาพที่ 1.1 แผนผังกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

4.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

4.3 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

4.4 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

4.5 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

5.1 ขอบเขตเชิงเนื้อหา ได้แก่ การศึกษารวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การตรวจสอบและติดตามผลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหากองทุนหมู่บ้าน

5.2 ขอบเขตเชิงพื้นที่ ได้แก่ ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการใช้เงินกองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาล ได้จัดสรรให้ เริ่มตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นไป โดยเป็นกองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง รวมทั้งสิ้น 513 กองทุน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กองทุนหมู่บ้าน แล้วแต่กรณีตามระเบียบสำนักรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พ.ศ. 2544

6.2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ตัวแทนของกลุ่ม องค์กรประชาชน และประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งได้มาโดยวิธีที่ชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้าน จำนวน 9-15 คน

6.3 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ

6.4 ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กิจกรรมลักษณะต่างของกองทุนหมู่บ้านที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ระดับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ระดับการตรวจสอบและติดตามผล

6.5 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ เข้าร่วมประชุมหรือมีการให้ความรู้ มีการเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการจัดเวทีชาวบ้าน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามระเบียบ เข้าร่วม

กิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีการรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อการพึ่งพาตนเอง เข้าร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกองทุน และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน

6.6 ระดับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการบริหารจัดการโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ มีการประชุมในกิจกรรมต่างๆ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การพัฒนาแนะนำและแนวทางแก้ไขปัญหในการประกอบอาชีพ การแลกเปลี่ยนความรู้จากกองทุนอื่น ความรู้ในเรื่องการออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณาอนุมัติเงินด้วยความรวดเร็ว มีการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบและถูกต้อง มีการประสานงานและได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน การกู้ยืมเงินและการชำระเงินกู้ มีการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีการจัดสรรเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนหมู่บ้าน

6.7 ระดับการตรวจสอบและติดตามผล หมายถึง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการตรวจสอบและติดตามผลโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ การตรวจสอบและติดตามผลสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้เสนอไว้ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีการตรวจสอบและติดตามผลสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ผิดสัญญาการชำระเงิน การประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่มาของรายได้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน รายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการตรวจสอบ การเงินการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดแผนการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 เป็นการศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ในการใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน

ตอนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบและติดตามผล

ตอนที่ 4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

1.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐที่ดั่งขึ้นมาเพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นโดยมีการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เห็นคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีการเชื่อมโยงกระบวนการในการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม โดยมีรัฐบาลให้การสนับสนุน

เงินกองทุนให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการลงทุนพัฒนาอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ และลดการใช้จ่าย และยังเป็น การกระจายรายได้ให้กับท้องถิ่นพร้อมทั้งมีการเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีจิต ความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วย ตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้าน และยังเป็น การสร้างคนให้มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันเป็นการสร้างความ ไว้วางใจระหว่างกันในหมู่สมาชิก ซึ่งทำให้สังคมมีความสงบสุข และทำให้บุคคลนั้น หรือกลุ่มมี เงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ การออมทำให้กลุ่มมีเงินทุน กองทุนนั้นจะมีการเติบโตขึ้น กลุ่มจะมีเงินทุนหมุนเวียนเป็นของตนเองโดยไม่ต้องมีการพึ่งพาที่อื่น

1.1.2 สถานะ

ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544 กำหนดให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีสถานะ เป็น องค์การมหาชนตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 โดยมีสำนักงานใหญ่ใน กรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และอาจตั้งสำนักงานสาขาตามที่เห็นสมควรก็ได้

1.1.3 การจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน

จากวัตถุประสงค์ในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน ทำให้หมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแต่ละแห่งต้องบริการจัดการกองทุนด้วยตนเอง เพื่อให้หมู่บ้านและชุมชนสามารถมีเงิน หมุนเวียนภายในหมู่บ้านอย่างยั่งยืน ซึ่งชุมชนและหมู่บ้านต้องทำระเบียบข้อบังคับต่าง โดยมี เกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดขึ้น

1) การจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน และให้มี ประสิทธิภาพในการบริหารกองทุนให้บรรลุตามนโยบาย วัตถุประสงค์

2) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว คณะกรรมการจะกำหนดกรอบ ระเบียบข้อบังคับเป็นกรอบแนวทางหลักกว้างๆ เพื่อให้หมู่บ้านและชุมชนกำหนดรายละเอียดของ ระเบียบข้อบังคับให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

3) กรอบระเบียบที่ว่า ได้แก่ ประเภทสัดส่วน และระยะเวลาในการให้กู้ยืม พิจารณาและอนุมัติเงินกู้ เงื่อนไขการส่งเสริมการออม การคืนเงินต้นและดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ย การสมทบกองทุน การจัดสรรกำไรกองทุน การบัญชี

4) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องกำหนดระเบียบข้อบังคับภายใต้ กรอบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนดโดยความเห็นชอบของสมาชิก

1.1.4 การเตรียมความพร้อม

ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง จะต้องร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามขั้นตอนดังนี้

1) สร้างจิตสำนึกและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

(1) สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่จะต้องร่วมกันในการบริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(2) สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทางการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง

(3) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการกองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ตลอดจนร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

2) เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน โดยมีการจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้

(1) องค์กรประชุมเวทีชาวบ้าน คือจำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(2) ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกตั้ง

(3) เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

(4) เลือกคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

3) จัดทำระเบียบข้อบังคับ ซึ่งคณะกรรมการกองทุน และประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองของตนเองโดยมีแนวทาง ดังนี้

(1) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

(2) วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ยืมไม่เกินหนึ่งปี

(3) ประเด็นอื่นๆ คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของสมาชิกเป็นผู้กำหนด

4) การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อจัดทำระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามที่วางไว้ เช่น

- (1) การรับสมาชิก
- (2) การระดมทุน
- (3) การจัดทำระบบบัญชี
- (4) การจัดระบบตรวจสอบ
- (5) การมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบของกรรมการ
- (6) อื่นๆ

5) การขอรับเงินจัดสรรจากรัฐบาล เมื่อกองทุนได้จัดตั้งเรียบร้อยแล้ว สามารถขอรับการจัดสรรเงินจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- (1) การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ก. โดยจัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ.2 ได้จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

ข. ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

ค. เปิดบัญชีกับธนาคาร

(2) การประเมินความพร้อมกองทุน เมื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้ว คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้านจะประเมินความพร้อมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- ก. การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- ข. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ค. ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารทุนของ

คณะกรรมการกองทุน

- ง. ระเบียบข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- จ. การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- ฉ. การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- ช. การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

(3) การรับเงินจัดสรร เมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติอนุมัติเงินจัดสรรตามผลการประเมินความพร้อมแล้ว จะแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองทราบ เมื่อกองทุนได้รับทราบแล้วให้ติดต่อธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงินจัดสรร โดยมี เอกสารดังต่อไปนี้

ก. สมุดบัญชีเงินฝากของกองทุน

ข. มติที่ประชุม ซึ่งเห็นชอบและมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้มีส่วนในการทำนิติกรรมสัญญากับธนาคารไปแสดงต่อธนาคาร และมติดังกล่าวต้องให้ ประธานกรรมการของกองทุนลงนามกำกับ และรับรองสำเนาครบทุกหน้า

1.1.5 วัตถุประสงค์ที่ขอกู้ยืม

- 1) พัฒนาอาชีพ
- 2) สร้างงาน
- 3) สร้างรายได้
- 4) ลดรายจ่าย
- 5) อุตสาหกรรม และ/หรือ วิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน
- 6) เพื่อการฉุกเฉิน

1.1.6 หลักการปฏิบัติ

- 1) มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ
- 2) มีคณะกรรมการระดับจังหวัด อำเภอ และคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านซึ่งมีการกำหนดบทบาทของแต่ละระดับต่างๆ กัน
- 3) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นคณะที่มีความสำคัญมาก ประกอบด้วยตัวแทนประชาชนไม่น้อยกว่า 9 คนแต่ไม่เกิน 15 คน ที่ประชาชนในหมู่บ้านเป็นผู้ คัดเลือกเพื่อให้ไปทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาโครงการที่กลุ่มหรือประชาชนในหมู่บ้าน จัดทำโครงการ เสนอขอมาเมื่อคณะกรรมการหมู่บ้านพิจารณาเห็นชอบแล้ว ก็จะส่งผ่านไปยังธนาคารเพื่อพิจารณา
- 4) เมื่อโครงการที่เสนอได้รับการอนุมัติ ธนาคารก็จะส่งเงินเข้าบัญชีของ โครงการผู้เสนอ โครงการก็สามารถที่จะนำเงินไปดำเนินการต่อ
- 5) ต้องยึดหลักการที่ว่า เงินจำนวนนี้เป็นเงินหมุนเวียน ของหมู่บ้านที่ จะต้องรักษาไว้เป็นเงินของหมู่บ้านตลอดไป เพราะเงิน 1 ล้านบาทเป็นของชาวบ้านทุกคน

1.1.7 หมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน

- 1) ต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับธนาคารที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ต้องผ่านการประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กล่าวโดยสรุป กองทุนหมู่บ้าน เป็นกองทุนรวมในระดับชาติ เพื่อจัดสรรให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมืองทุกแห่ง ชุมชนละ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนจัดการกันเอง ภายใต้ปรัชญาการร่วมคิดและดำเนินการ โดยกระบวนการประชาสังคม และการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน เพื่อนำไปสู่การสร้างสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนของตน ซึ่งจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน และความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนสืบต่อไป

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน

2.1.1 ชุมพร สังขปริชา (2528 : 34-35) ได้กล่าวถึงความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญดังนี้

- 1) สมรรถนะ และความจริงจัง
- 2) การมีเป้าหมายในนโยบายที่ชัดเจน
- 3) การริเริ่มที่ดี ของกระบวนการกำหนดนโยบาย

2.1.2 ชุมพร สังขปริชา (2528 :33) ยังชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญดังนี้

- 1) ความเอื้ออาทรขององค์กรที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามนโยบาย
- 2) ความสลับซับซ้อน ของการดำเนินการตามนโยบาย
- 3) การมีขอบเขตแห่งความพยายามที่ไม่เพียงพอ ในการดำเนินการตามนโยบาย
- 4) การไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ
- 5) งบประมาณไม่เพียงพอ

หน้าที่

- 6) การขาดผู้นำที่มีความรู้ความสามารถหรือความจริงจังต่อการปฏิบัติ
- 7) ความเพียงพอของทรัพยากร
- 8) ระดับของการสนับสนุน
- 9) โครงสร้างขององค์กรที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 10) รูปแบบและวิธีการทำงานของหน่วยงาน
- 11) เงื่อนไขความมีประสิทธิภาพของการสื่อสาร

2.1.3 วรเดช จันทรศร (2538:103-105) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) บรรทัดฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย เป็นสิ่งที่จำเป็นที่องค์กรจะต้องกำหนดให้มีขึ้นและจะต้องกำหนดให้ชัดเจนทั้งนี้เนื่องจากการมีบรรทัดฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ชัดเจน ย่อมจะทำให้เข้าใจว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ เมื่อเข้าใจแล้วว่าอะไรคือความต้องการ ย่อมเป็นการง่ายที่จะทำให้ผู้นำหน่วยงานสามารถกำหนดภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานหรือกำหนดความรับผิดชอบเฉพาะของแต่ละฝ่ายให้สัมพันธ์กัน อันจะเป็นแนวทางทำให้การประสานการปฏิบัติให้เป็นไปโดยราบรื่น และการมอบหมายงานย่อมจะทำให้ง่ายต่อการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติของงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก็คือระบบประเมินผลที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลทำให้การใช้ระบบให้คุณและโทษเกิดความเที่ยงธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งระบบการให้คุณและโทษที่เป็นธรรม ก็จะมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง

2) ลักษณะของหน่วยปฏิบัติ เป็นลักษณะบางประการของหน่วยที่จะต้องนำนโยบายไปปฏิบัติที่ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารโครงการควรส่งเสริม เพราะเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เช่น ลักษณะรูปแบบของความสัมพันธ์ภายในองค์กร เป็นต้น

3) ทรัพยากร ในที่นี้ หมายถึงเงินทุนและการช่วยเหลืออื่นๆ โดยปัจจัยเรื่องทรัพยากรอาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี ทรัพยากรดังกล่าวนี้อาจแยกเป็นทรัพยากรในระบบงบประมาณของหน่วยงาน และทรัพยากรนอกระบบงบประมาณของหน่วยงาน

4) กิจกรรมเพื่อให้การบังคับใช้มีผล เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารโครงการต้องกำหนดให้มีขึ้นเพื่อใช้วัดความก้าวหน้าหรือวัดผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานหรือโครงการ โดยการใช่วิธีการต่างๆ เข้าควบคุมการปฏิบัติงานให้ผู้ปฏิบัติงาน

ปฏิบัติตามแนวทางของนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น การสนับสนุนหรือตัดความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณ การนำผลการปฏิบัติประกอบการให้ทุนให้โทษ การใช้ระบบการรายงานผลการปฏิบัติ เป็นต้น

5) สภาวะทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เป็นปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องของการสนับสนุนทรัพยากรในส่วนที่เป็นงบประมาณนอกระบบ ว่าสามารถขอรับการสนับสนุนได้หรือไม่ หรือมีพอให้ขอรับการสนับสนุนได้หรือไม่ หรือมีพอให้ขอรับการสนับสนุนได้หรือไม่ ในด้านการเมือง ผู้ปฏิบัติจะต้องเผชิญกับกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งผู้ปฏิบัติจะต้องแสวงหาการสนับสนุน และในด้านสังคมผู้ปฏิบัติจะต้องยอมรับแนวความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งยากที่จะทำได้โดยราบรื่น ซึ่งจะต้องมีทั้งการให้ความร่วมมือหรือไม่ให้ความร่วมมือ

6) กระบวนการติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งที่ผู้กำหนดนโยบายจะต้องกำหนดให้มีขึ้น เพื่อเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติทราบว่า บรรทัดฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้มีเป้าหมายและแนวปฏิบัติอย่างไร และผู้ปฏิบัติถูกคาดหวังว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไร

7) ความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติ เป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา เพื่อให้เกิดการยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะใช้วิธีจูงใจโดยใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติภายในองค์กรเกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน

2.1.4 ประภาส นาคประกอบ (2538 :15) ความสำเร็จของการนำโครงการไปปฏิบัติ นั้น สามารถวัดจากสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) เกณฑ์ด้านเวลาเป็นการพิจารณาว่า โครงการนั้นสามารถเสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาไว้หรือไม่

2) งบประมาณเป็นการพิจารณาว่าโครงการนั้นๆ สามารถจัดการกับค่าใช้จ่ายตามงบประมาณที่กำหนดได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาไปถึงการสรรหาเงินทุน การระดมเงินทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และใช้เงินสำหรับการบริหารได้ตามที่กำหนดจำนวนไว้

3) ผลงานตรงตามเงื่อนไขที่ได้กำหนด กล่าวคือ ผลงานให้ผลลัพธ์ตรงตามความต้องการทั้งคุณภาพ และปริมาณตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของโครงการ

2.1.5 Pinto & Slevin (1988 : 479-512) ได้เสนอตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ภายใต้เกณฑ์บรรทัดฐาน 4 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) เกณฑ์บรรทัดฐานด้านเวลา (Time Criterion) หมายถึง โครงการนั้น สามารถเสร็จตามเวลา หรือกำหนดการที่วางไว้
- 2) เกณฑ์บรรทัดฐานด้านการเงิน (Monetary Criterion) หมายถึง โครงการนั้น ๆ สามารถเสาะหางบประมาณที่เหมาะสม และสามารถดำเนินงานได้สำเร็จตามงบประมาณที่กำหนดไว้
- 3) เกณฑ์บรรทัดฐานด้านประสิทธิผล (Effectiveness Criterion) หมายถึง โครงการนั้น ๆ สามารถดำเนินงานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 4) เกณฑ์บรรทัดฐานด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Client Satisfaction Criterion) หมายถึง โครงการได้รับการยอมรับและใช้ประโยชน์จากผู้รับบริการ

2.1.6 ประชุม โปธิกุล (2539:20) กล่าวถึงคำว่าประสิทธิผล (Effectiveness) และกล่าวว่าวิธีการพิจารณาความสำเร็จขององค์กร อาจพิจารณาได้ 2 ลักษณะ คือ

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่
 - (1) ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เป็นทางการ
 - (2) ความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กร
 - (3) การได้มาซึ่งทรัพยากรจากสภาพแวดล้อม
 - (4) การให้ความเป็นธรรมแก่สังคม
- 2) การปฏิบัติการในองค์กรวัดได้จาก
 - (1) ความพึงพอใจของสมาชิกองค์กร

2.1.7 ประชุม โปธิกุล (2539 : 21) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการดังนี้

- 1) การบรรลุเป้าหมายของนโยบาย
- 2) ประสิทธิภาพซึ่งประเมินจากคุณภาพการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์กับต้นทุน
- 3) ความพึงพอใจของบุคคลภายนอก
- 4) การสนองต่อความต้องการของลูกค้าโดยประเมินการรับรู้ของลูกค้า
- 5) การคงอยู่ของระบบ

2.1.8 ประชุม โปธิกุล (2539:22) มีความเห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับตัวแปรต่อไปนี้

1) ทรัพยากร คือ ต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถมีข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องมีเงินทุนอุดหนุนเพียงพอ

2) การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานของนโยบาย การติดต่อสื่อสารต้องชัดเจน ถูกต้อง รวดเร็ว

3) ลักษณะของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ เช่น โครงสร้างของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานอื่นที่ต้องร่วมกันมีหรือไม่

4) สภาพแวดล้อมทางการเมืองของหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติ เพราะผู้นำองค์กรและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคมสนับสนุนนโยบายนั้นขนาดไหน

5) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ชุมชน ต้องการนโยบายนั้นมากแค่ไหน และมีทรัพยากรเพียงพอที่จะสนับสนุนหรือไม่

6) ตัวผู้ปฏิบัติเห็นด้วยกับนโยบายนั้นแค่ไหน นโยบายนั้นขัดต่อผลประโยชน์ส่วนตัว ค่านิยม ความเชื่อของผู้ปฏิบัติ และธรรมเนียมขององค์กรหรือไม่

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำเร็จของโครงการขึ้นอยู่กับเงื่อนไขงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ สภาวะแวดล้อมภายนอก เช่น การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สภาวะแวดล้อมภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น โดยให้ความเป็นธรรมแก่สังคม มีการสนองตอบต่อความต้องการผู้รับบริการ รวมทั้งความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2.1.9 Pinto and Slevin (1988:479-512) ได้เสนอทฤษฎีและแนวคิดใช้ชื่อว่า ตัวแบบสิบปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Ten Critical Success Factors Model) ประกอบด้วย

1) การรับรู้ภารกิจของโครงการที่ชัดเจน ผู้บริหารจะต้องทำความเข้าใจจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานของโครงการให้ชัดเจน มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้กำหนดแนวคิด และองค์กร หรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย

2) เป็นการสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญทั้งในด้านการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนด้านกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3) การจัดทำกำหนดการและแผนการดำเนินการของโครงการ เช่น กำหนดเวลา กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น กำหนด

มาตรฐานการทำงานเพื่อใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานกับใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในโครงการ

4) การปรึกษาหารือผู้รับบริการ เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น หรือความต้องการของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ

5) บุคลากร ซึ่งผู้บริหาร โครงการจำเป็นต้องระมัดระวังในการสรรหา การคัดเลือก และการฝึกอบรม พนักงานที่มาปฏิบัติงานให้สามารถทำงานได้อย่างแท้จริง

6) สารระด้านเทคนิควิธี หมายถึงการจัดให้มีเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการดำเนินกิจกรรมโครงการอย่างพร้อมมูล และเพียงพอ ขณะเดียวกันจะต้องคำนึงถึงการที่บุคลากรโครงการจะต้องมีทักษะแรงงาน หรือมีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างแท้จริง

7) การยอมรับของผู้รับบริการ ผู้บริหารจะต้องใช้ประโยชน์ที่เป็นวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการในผลลัพธ์ขั้นสุดท้ายโดยกระทำควบคู่ไปกับกระบวนการปรึกษาหารือกับผู้รับบริการ

8) การติดตามและการรับรู้ข้อมูลป้อนกลับ หมายถึง กระบวนการในการควบคุมโครงการและรับรู้ปัญหาที่สามารถคาดการณ์ และหาแนวทางในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านวิธีการ บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือ หรือการประสานงานก็ตาม

9) การติดต่อสื่อสาร ถือเป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างบรรยากาศของความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น การมีเครือข่ายที่เหมาะสมจะทำให้กระแสการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารในโครงการสามารถดำเนินการไปได้อย่างถูกต้องทันเวลา และทันเหตุการณ์ได้

10) เป็นเรื่องของการแก้ไขอุปสรรค ต้องเข้าใจว่า การทำงานทุกด้านย่อมมีอุปสรรคเกิดขึ้นได้ ดังนั้นผู้บริหาร โครงการต้องพร้อมที่จะรับมือ ในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

2.1.10 ปกรณ์ ปรียากร (2545: 108-145) ได้เสนอว่าหัวใจสำคัญของการสร้างความสำเร็จในการจัดการโครงการอยู่ที่ความสามารถของผู้จัดการโครงการในการสร้างบูรณาภาพของโครงการให้เกิดขึ้นอย่างผสมกลมกลืน โดยเชื่อมโยงโยยสัมพันธ์ (Interfacing) ใน 3 ด้าน ได้แก่ การเชื่อมโยงกลุ่มบุคคล (Personal Interfaces) ซึ่งมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในและภายนอกโครงการ การเชื่อมโยงองค์กร (Organization Interfaces) เป็นการประสานงานการดำเนินงานขององค์กรต่างๆที่มีส่วนร่วมในการจัดการโครงการให้สามารถทำหน้าที่อย่างสอดคล้องต้องกัน เป็นจังหวะจะโคนเพื่อลดความขัดแย้งด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและการเชื่อมโยงระบบงาน (System Interfaces) เป็นการเชื่อมประสานระบบย่อยที่จำเป็นของการทำงานด้านต่างๆ (Subsystems) ให้สอดคล้องประสานเป็นเนื้องานเดียวกันโดยการใช้เครื่องมือบางอย่าง โดย

Stuckenbruck เปรียบผู้จัดการโครงการเสมือนหมุดเชื่อมโยงให้เกิดดุลยภาพระหว่างองค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้จัดการโครงการจึงเป็นผู้มีบทบาทหลักที่สำคัญยิ่ง ซึ่งการเล่นบทบาทในการสร้างบูรณาภาพเช่นนี้ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ 9 ประการ ได้แก่

- 1) การเริ่มต้นอย่างถูกต้อง
- 2) การวางแผนเพื่อการบูรณาการโครงการ
- 3) การบูรณาการ ระบบการจำแนกโครงสร้างงาน กับการกำหนดการ

โครงการและแผนงบประมาณ

- 4) การพัฒนาระบบการควบคุมโครงการเชิงบูรณาการ
- 5) การจัดการความขัดแย้ง
- 6) การขจัดอุปสรรคต่างๆ
- 7) การจัดลำดับความสำคัญของกิจการโครงการ
- 8) การอำนวยความสะดวกในการถ่ายโอนโครงการ
- 9) การจัดวางเครือข่ายการสื่อสาร

2.1.11 ปกรณีย์ ปริยากร (2545:108-145) ได้กล่าวถึงตัวแบบปัจจัยความสำเร็จ โดยแบ่งตัวแปรใจการจัดการที่มีอยู่อย่างสลับซับซ้อนมาจัดเป็นกลุ่มปัจจัยรวม 4 กลุ่ม คือ

1) การรับรู้สาระสำคัญของโครงการ โดยมอร์ริสเสนอว่า จุดเริ่มต้นที่สำคัญโครงการคือการจัดการที่ผู้จัดการโครงการ ทีมงาน และผู้บริหารโครงการที่เกี่ยวข้องจะต้องรับรู้ ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ (Objectives) กลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินโครงการ (Structures) เทคโนโลยีหรือวิทยาการที่จำเป็นสำหรับโครงการ (Technology) แบบแผนหรือข้อกำหนดที่เป็นบรรทัดฐานของโครงการ (Design)

2) เป็นเรื่องปัจจัยภายนอก การเงินและระยะเวลา โดยมอร์ริสพิจารณาว่า สภาพแวดล้อมภายนอก และสิ่งต่างๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก

3) เป็นเรื่องทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (Attitudes) มอร์ริสพิจารณาว่า ผู้บริหารและผู้จัดการโครงการตลอดจนบุคลากร โครงการที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการสร้างทัศนคติแรงจูงใจในเชิงบวกให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะในเรื่อง การสนับสนุนความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง การสร้างแรงจูงใจที่ดี ความร่วมมือร่วมใจ และการเสริมสร้างโลกทัศน์เชิงบวก

4) การดำเนินงาน (Implementation) มอร์ริสเสนอว่า ปัจจัยในกลุ่มนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้จัดการโครงการโดยตรงในเรื่องการจัดองค์การโครงการ การสร้างทีมงาน การวางแผนการควบคุม และการรายงาน รวมทั้งการประกันคุณภาพงาน เป็นต้น

ฐานคติของตัวแบบนี้มุ่งเน้นที่กลวิธีในการจัดการ โครงการขนาดใหญ่ซึ่ง
เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการโครงการให้ประสบความสำเร็จ

2.1.12 ปกรณ์ ปรียากร (2545: 108-145) ซึ่งให้เห็นว่า การจัดลำดับปัจจัยที่นำไปสู่
ความสำเร็จขึ้นอยู่กับจัดการโครงการ 10 อันดับ ได้แก่

- 1) ความชัดเจนของจุดมุ่งหมายและภารกิจโครงการ
- 2) การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูง
- 3) ความสามารถของผู้จัดการโครงการ
- 4) ความเหมาะสม และสมรรถนะของทีมงาน
- 5) ความเพียงพอของทรัพยากร
- 6) การมีส่วนร่วม และการปรึกษาหารือผู้รับบริการ และลูกค้า
- 7) การสื่อสารที่ดี
- 8) การตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อผู้รับบริการ
- 9) การติดตามและรับรู้ข้อสรุปป้อนกลับที่ดี
- 10) ความเหมาะสมของเทคโนโลยี

2.1.13 ความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (วิรุณศิริ
อารยวงศ์ 2545 : 15-16)

- 1) ความสำเร็จหมายถึง
 - (1) ระดับความร่วมมือที่ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้ออกคำสั่ง หรือ
กำหนดนโยบาย ถ้าร่วมมือสูง ความสำเร็จสูง
 - (2) มีการบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ตามภาระหน้าที่ขององค์กร
ที่รับผิดชอบด้วยความราบรื่นและปราศจากปัญหา
 - (3) นโยบายก่อให้เกิดผลการปฏิบัติในระยะสั้น และหรือก่อให้เกิด
ผลกระทบตามที่พึงปรารถนา
- 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่

 - (1) แหล่งที่มาของนโยบาย นโยบายต้องถูกต้องมีความชอบธรรม
สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม จึงจะมีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากประชาชน และสามารถ
ดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย
 - (2) ความชัดเจนของนโยบาย นโยบายต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพราะ
จะช่วยส่งเสริมให้การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสอดคล้องประสานกัน และนำไปสู่การบรรลุ

วัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา หากนโยบายขาดความชัดเจนจะทำให้เกิดความสับสน การดำเนินการให้บรรลุผลจะเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นได้

(3) การสนับสนุนนโยบาย นโยบายจะถูกนำไปปฏิบัติจริงหรือไม่
อย่างไรขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติและผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบาย

(4) ความซับซ้อนในการบริหารงาน การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ องค์การที่นำไปปฏิบัติต้องหลีกเลี่ยงการใช้องค์การที่มีความซับซ้อนสูง และจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากเกินไป เพราะจะส่งผลให้เกิดการบิดเบือนวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

(5) การจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

(6) การจัดสรรทรัพยากร การดำเนินงานใดๆก็ตาม หากขาดทรัพยากรสนับสนุนแผนงาน โครงการนั้นย่อมประสบความล้มเหลวตั้งแต่เริ่มต้น

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความสำเร็จหมายถึงกิจกรรมต่างที่ได้ถูกกำหนดขึ้น และมีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และมีผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ตอนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

3.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

1) นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527:112) ได้ให้คำนิยามเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

2) นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527:112) ได้ให้คำนิยามการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางสังคมว่า เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อกับบุคคล และระหว่างกลุ่มต่อกับกลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนประกอบของกิจกรรมของกลุ่มนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

3) อคิน รพีพัฒน์ (2527:320) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนด

จากภายนอกกว่า ให้ประชาชนมาร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ทุกอย่างต้องเป็นเรื่องของประชาชนที่จะคิดขึ้นมา

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไปเพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ

3.1.2 ประเภทการมีส่วนร่วม

1) เจมส์ ค็อกซ์ ปิ่นทอง(2525:273) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา
- (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
- (3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
- (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามผลและประเมินผล

2) นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์(2527:189) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมว่ามีหลายระดับ ตั้งแต่การเป็นสมาชิกจนถึงเป็นผู้นำ หรือประธานกรรมการดังนี้คือ

- (1) เป็นสมาชิก
- (2) เป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม
- (3) เป็นสมาชิกที่บริจาคเงินช่วยเหลือ
- (4) เป็นกรรมการ
- (5) เป็นประธานกรรมการ
- (6) สมาชิกผู้นั้นทำอะไรระหว่างการประชุม
- (7) สมาชิกผู้นั้นเล่นบทบาทอะไรในที่ประชุม

3) กรรณิกา ชมดี(2524:13) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

- (1) การมีส่วนร่วมในการประชุม
- (2) การมีส่วนร่วมในการออกเงิน
- (3) การมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการ
- (4) การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ
- (5) การมีส่วนร่วมสัมภพณ์
- (6) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน
- (7) การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภคร
- (8) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม
- (9) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้แรงงาน

(10) การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์
 4) อคิน รพีพัฒน์(2527:101) ได้กำหนดช่วงจังหวะของการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้

- (1) การค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา
 - (2) การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา
 - (3) การปฏิบัติงานในกิจกรรมพัฒนาตามแผน
 - (4) การติดตามประเมินผลกิจกรรมพัฒนา
- 5) ไพรัตน์ เฉชะรินทร์(2527:6-7) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

- (1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมตลอดจนความต้องการของชุมชน
- (2) ร่วมคิดและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
- (3) ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือ โครงการหรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
- (4) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม
- (5) ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง
- (7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

(8) ร่วมควบคุม ติดตามผล ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ประเภทการมีส่วนร่วมหมายถึงประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามแผนกิจกรรม และนโยบายต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

3.2.1 การบริหารจัดการ

- 1) ความหมายการบริหารจัดการ

(1) จีราภรณ์ สว่างเนตร (2543:1) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า กระบวนการอย่างหนึ่งอย่างใดที่มีคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

(2) สมนึก มนธ์จันทร์(2538:31) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า กระบวนการในการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน แต่กิจกรรมนั้นจะเป็นไปในลักษณะที่แตกต่างกัน คือฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจสั่งการ อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลในองค์กรร่วมกันวางไว้ โดยมีระเบียบแบบธรรมเนียมหลักปฏิบัติ มีการใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

(3) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ(2545:18) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า โดยจะเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำที่นิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ หรือใช้ในหน่วยราชการ และคำว่า ผู้บริหาร จะหมายถึงผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schmerhor 1999:G2)

(4) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ(2545:18) คำว่าการจัดการ อาจแปลว่าการจัดการหรือการบริหาร หรือการบริหารจัดการก็ได้ ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ ส่วนคำว่า ผู้จัดการ จะหมายถึงบุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากร และกิจการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กร ซึ่งในหนังสือเล่มนี้จะใช้คำว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการตัดสินใจอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

การบริหารกับการจัดการ คำว่าการบริหาร และคำว่าการจัดการ ทั้ง 2 คำนี้ มักจะใช้ร่วมกันอยู่เสมอจนก่อให้เกิดความสับสนว่า ความหมายที่แท้จริงของคำทั้งสองคำนี้คืออะไร มีความหมายแตกต่างหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไรบางครั้งดูเหมือนว่ามีความหมายเหมือนกันและใช้แทนกันได้ ความเหมือนหรือแตกต่างกันของคำว่าการบริหารกับการจัดการ ได้มีความหมายไว้ดังนี้

(5) สมนึก มนธ์จันทร์(2538:32) กล่าวว่า การจัดการ โดยความหมายแล้ว จะเหมือนกันกับคำว่า บริหาร และ การจัดการ มักจะถูกนำมาใช้ปะปนร่วมกันจนแยกไม่ออกว่าทั้งสองคำนี้มีความเหมือนกัน ต่างกันอย่างไรจนดูเหมือนว่ามีความเหมือนกัน และใช้แทนกันได้ แต่

โดยข้อเท็จจริงแล้ว ความหมายของการบริหารและการจัดการมีความแตกต่างกันในบางประการ คือ (จิราภรณ์ สว่างเนตร 2543:2)

ก. ความแตกต่างกันในลักษณะการใช้คำว่า การบริหารมักจะ ใช้ในงานภาครัฐหรืองานราชการ เรียกว่าการบริหารราชการ ไม่เรียกว่า การจัดการราชการแต่ถ้าเป็น งานธุรกิจเอกชนเราสามารถใช้ได้ทั้งคำว่าบริหารและการจัดการ เช่นเราสามารถใช้คำว่า การบริหารธุรกิจและการจัดการธุรกิจ

ข. ความแตกต่างในความสำคัญและขอบเขตของงาน เพราะการบริหารจะให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายมากกว่า แต่มีความหมายครอบคลุมไปทั้ง กระบวนการของนโยบายด้วย จึงมีขอบเขตที่กว้างขวางมากกว่าการจัดการ เพราะการจัดการจะ มุ่งเน้นความสำคัญเฉพาะที่การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

(6) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ(2545:18) ได้ให้ความหมาย การบริหาร จัดการ หมายถึง กระบวนการของกลุ่มมุ่งสู่เป้าหมายขององค์การจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้ บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ(Certo 2000:555) หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษา สภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การบริหารมีกระบวนการในการปฏิบัติ ตั้งแต่บุคคล 2 คนขึ้นไปโดยมีวัตถุประสงค์ และมีการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่เป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) องค์ประกอบของการบริหาร

จิราภรณ์ สว่างเนตร (2543:1) กล่าวว่าโดยทั่วไปการบริหารมี องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

(1) การมีบุคคลร่วมอยู่ในการบริหาร กิจกรรมใดจะเรียกว่าเป็นการ บริหารได้ก็ต่อเมื่อในกิจกรรมนั้นๆ มี คนรวมอยู่ด้วย

(2) การกระทำที่เกิดขึ้น การบริหารจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีคนได้ลงมือ กระทำการบางสิ่งบางอย่าง มิใช่แต่เพียงการมอง การดู ความพึงพอใจเท่านั้น

(3) มีการปฏิสัมพันธ์ ในการบริหารต้องมีการประสานงานกัน หรือมี ความสัมพันธ์ในระหว่างกันของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(4) มีกิจกรรมร่วมกัน ในกิจกรรมบางอย่าง แม้จะมีปฏิสัมพันธ์กันเกิดขึ้น แต่ต้องมีกิจกรรมร่วมกันด้วย

(5) เพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดที่กำหนด

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกัน มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3) ปัจจัยการบริหาร

Certo (2000:555) ทรัพยากรทางการบริหารจัดการ 6 Ms ประกอบด้วย 6 ประการดังนี้

- (1) คน (Men)
- (2) เงิน (Money)
- (3) วัสดุคิบ (Material)
- (4) เครื่องจักร (Machine)
- (5) วิธีการบริหารจัดการ (Method or management)
- (6) ตลาด (Market)

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน คือ คน เงิน วัสดุคิบ เครื่องจักร วิธีการบริหารจัดการ และตลาด ซึ่งส่วนสำคัญเหล่านี้จะนำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

4) หลักการบริหาร

หลักการบริหาร ถูกคิดค้นขึ้นครั้งแรก โดย Henri Fayal วิศวกรชาวฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1916 เป็นหลักในการได้รับความนิยมแพร่หลายมากในสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1949 Fayal เสนอหลักการบริหารไว้ 14 ข้อ ซึ่งได้พิสูจน์แล้วว่ามีประโยชน์ต่ออาชีพการเป็นผู้บริหารในองค์กรคือ(วิชัย สงวนวงษ์วาน 2521:96)

(1) หลักการแบ่งงาน (Division of work)

นักเศรษฐศาสตร์เรียกหลักการนี้ว่า ความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง หลักการแบ่งงานนี้ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กร โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกขององค์กรทำงานเฉพาะด้านหรือขอบข่ายของงานให้แคบลง การแบ่งงานกันทำจะสามารถนำไปใช้ได้กับการปฏิบัติงานทุกอย่างให้เกิดประสิทธิผล เพราะผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความเชี่ยวชาญหรือคุ้นเคยกับงานในความรับผิดชอบ สามารถทำงานให้เกิดผลดีและประหยัดเวลาได้ด้วย

(2) การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility)

อำนาจและความรับผิดชอบต้องควบคู่กันไป การมอบงานหรือหน้าที่ หรือความรับผิดชอบให้บุคคลดำเนินการ โดยบุคคลนั้นจะต้องได้รับอำนาจให้เพียงพอเพื่อให้งานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และอำนาจที่มอบไปให้ต้องมีความสมดุลกับหน้าที่ ความรับผิดชอบไม่มากหรือน้อยเกินไป

(3) การมีระเบียบวินัย (Discipline)

การปฏิบัติงานภายในองค์กรซึ่งประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการกำหนดระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เป็นกติกาให้สมาชิกยึดถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ หากมีสมาชิกขององค์กรคนใดทำงานด้วยความขยันขันแข็งเป็นผลดีก็มีการให้รางวัลเลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบ ในทางตรงกันข้ามหากสมาชิกคนใดละเลยหน้าที่หรือไม่ตั้งใจทำงานทำให้เกิดผลเสียก็มีระเบียบกฎเกณฑ์ลงโทษด้วยวิธีต่างๆ เช่น หักเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือไล่ออกตามแต่กรณี

(4) เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command)

ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาควรได้รับคำสั่งจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเพื่อให้การสั่งการถูกต้องแน่นอนไม่สับสน ในองค์กรขนาดใหญ่ซึ่งมีหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงานและหลายระดับ แต่ละระดับและแต่ละหน่วยงานจะมีผู้บังคับบัญชาเฉพาะอยู่โดยตรงทำหน้าที่รับผิดชอบและสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานนั้นๆ เช่น หน่วยงานในธนาคารพาณิชย์ อาจแบ่งเป็นฝ่าย กอง แผนก หากต้องสั่งงานให้พนักงานในแผนกกระทำการใด หัวหน้าฝ่ายจะสั่งการมายังหัวหน้ากอง และหัวหน้ากองจะส่งต่อมายังหัวหน้าแผนก และหัวหน้าแผนกเป็นผู้ออกคำสั่งแก่พนักงานคนนั้น หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้ากองถึงแม้จะเป็นผู้บริหารชั้นเหนือก็ไม่ควรเป็นผู้ออกคำสั่งโดยตรงกับพนักงานมิฉะนั้นจะเป็นการก้าวก่ายอำนาจ หรือทำให้การทำงานในแผนกเสียดุลการบังคับบัญชาได้

(5) เอกภาพในการอำนาจการ (Unity of Direction)

ในแต่ละหน่วยงานหรือแม้แต่ในแต่ละองค์กรก็ตามควรมีแผนงานหรือเป้าหมายที่แน่นอนเพียงอย่างเดียว และมุ่งดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้น โดยตรงหลักการนี้ได้นำมาใช้ในการจัดแผนงานต่างๆ ขององค์กรคือจัดให้แผนงานที่มีจุดประสงค์เดียวกันหรือจำเป็นต้องร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติงานมาอยู่รวมกันในกองเดียวกันหรือฝ่ายเดียวกันและมีผู้บังคับบัญชาคนเดียวกัน เพื่อให้การอำนาจการสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพไม่ขัดแย้งกัน เช่น ในมหาวิทยาลัยงานที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมผลการศึกษาของนักศึกษาที่งานที่เกี่ยวกับการออกไปสำคัญแสดงผลการศึกษา อาทิ ไปรับรองผลการศึกษาหรือปริญญาบัตรควรอยู่ในสำนักงานหรือฝ่ายเดียวกัน เป็นต้น

(6) ประโยชน์ส่วนบุคคลต้องถือเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม

(Subordination of individual interest to general interest)

ในการบริหารงานขององค์กรนั้นจำเป็นต้องถือเอาประโยชน์ส่วนรวมขององค์กรเหนือกว่าผลประโยชน์ส่วนบุคคลของสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่ม

หนึ่ง ในหลักการข้อนี้ซึ่งได้ศึกษามาแล้วว่า โดยปกติผลประโยชน์หรือความต้องการ หรือ จุดประสงค์ส่วนบุคคลของสมาชิกในองค์การจะต้องสอดคล้องกับผลประโยชน์ขององค์การอยู่แล้ว ดังนั้นการตัดสินใจขององค์การในกรณีใดก็ตามที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวม จึงหมายถึงมุ่งประโยชน์ ส่วนใหญ่ของสมาชิกส่วนใหญ่ให้สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันได้มากที่สุดเท่าใดหลักการข้อนี้ก็จะยิ่งยัง ประโยชน์ให้กับองค์การนั้นได้มาก ส่วนประโยชน์ส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่ไม่สอดคล้อง หรือผิดแผกไปจากผลประโยชน์ส่วนรวมก็อาจจำเป็นถูกละเลยหรือไม่ได้รับการสนองอย่างเต็มที่

(7) การให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกขององค์การ (Remuneration of personnel)

เมื่อสมาชิกเข้ามาปฏิบัติงานต่างๆให้กับองค์การ องค์การจำเป็นต้อง ให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปต่างๆ ตามความเหมาะสมและสมาชิกเกิดความพึงพอใจด้วยกันไม่ว่าจะเป็นในรูปของเงินเดือนหรือค่าจ้าง จะต้องอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับคุณวุฒิและผลงานของ สมาชิกแต่ละคน สวัสดิการต่างๆ การกำหนดผลงาน การจัดสภาพการทำงาน การให้รางวัลพิเศษแก่ ผู้ทำงานดีเด่น ฯลฯ จะต้องเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับทั้งสองฝ่าย องค์การและสมาชิก

(8) การรวมอำนาจ (Centralization)

ในแต่ละองค์การควรมีสูนย์กลางทำหน้าที่บริหารและควบคุม หน่วยงานต่างๆ ทั้งหมดขององค์การ หากเป็นองค์การใหญ่มีหน่วยงานต่างๆมาก การกระจาย อำนาจจำเป็นต้องมีเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวสะดวกรวดเร็วการ จะรวมอำนาจในเรื่องใดหรืออย่างน้อยเพียงใด และจะกระจายอำนาจส่วนใดอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมของแต่ละองค์การเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมมากที่สุด ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงผลดี ผลเสียทั้งการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ เป้าหมายและนโยบายขององค์การ และ สถานการณ์ต่างๆที่เปลี่ยนไป โดยสรุปก็คือ ไม่จำเป็นต้องรวมอำนาจการตัดสินใจไว้กับผู้บริหาร ระดับสูงในส่วนกลางเท่านั้น

(9) การจัดการสายบังคับบัญชา (Scalar chain)

การบริหารงานในองค์การจะต้องมีการจัดสายการบังคับบัญชา ลดหลั่นกันลงไปโดยเริ่มจาก ผู้บริหารชั้นสูงสุดลงมาถึงผู้บริหารชั้นต่ำสุดโดยไม่ขาดตอนทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติตามคำสั่งหรือ นโยบายขององค์การมีขั้นตอนเป็นระเบียบแบบแผนอย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัตินั้นไม่จำเป็นที่ผู้บังคับบัญชาชั้นล่างจะต้องรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปในทุกกรณีในบางครั้งผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับชั้นอาจจำเป็นต้องตัดสินใจสั่งการหรือ ดำเนินการตามความเห็นสมควร ถึงแม้จะมีได้รับมอบหมายก็ตาม หากเห็นว่าในสถานการณ์นั้นๆ จะ

เป็นการล่าช้าที่ต้องรอคำสั่งจากหน่วยเหนือ และการตัดสินใจนั้นจะบังเกิดผลดีมากกว่าการรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูง

(10) ระเบียบและคำสั่ง (Order)

ในองค์การซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมากจำเป็นต้องมีการจัดระเบียบและถือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นระเบียบเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ระเบียบและคำสั่งขององค์การถือได้ว่าเป็นกติกาให้คนในองค์การร่วมกันยึดถือและปฏิบัติตาม หากองค์การใดไม่มีการจัดระเบียบไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่ง การดำเนินงานต่างๆ ก็เป็นไปได้ไม่ได้ หรือเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพและจะต้องเกิดการสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่ไปอย่างเปล่าประโยชน์ ระเบียบต่างๆ ที่องค์การทั่วไปจำเป็นต้องมี เช่น ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับเวลาการทำงาน การเลิกงาน การลาป่วย ลาภิจ ลาบวช ลาคลอด ระเบียบว่าด้วยผลงานเป็นต้น หากไม่มีการปฏิบัติตามระเบียบ มาทำงานสาย หรือขาดงาน หรือมีผลงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายย่อมถือว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งขององค์การ จำเป็นต้องมีการลงโทษ เช่น ต่าหนีโทษ ลดขั้นเงินเดือน ต่าแหน่งหรือไล่ออก ทั้งนี้เพื่อให้ระเบียบคำสั่งมีความศักดิ์สิทธิ์และจะได้ไม่เป็นเยี่ยงอย่างแก่สมาชิกคนอื่นๆ ขององค์การต่อไป

(11) การเสมอภาค (Equity)

ผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องวางตัวอย่างถูกต้องในการปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งมวลอย่างเสมอภาค ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หรือปฏิบัติอย่างลำเอียงแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ในการบังคับบัญชานั้น ผู้บังคับบัญชาเสมอภาคกัน คุณสมบัติดังกล่าวนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเคารพเลื่อมใส ในทางตรงกันข้ามหากผู้บังคับบัญชามีความเอนเอียง ไม่ถือหลักความยุติธรรมย่อมจะทำให้เกิดความไม่พอใจในกลุ่มสมาชิก ซึ่งอาจมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การด้วย

(12) ความมั่นคงในการทำงาน (Stability or tenure of personnel)

ผู้ปฏิบัติงานในองค์การจะทำงานอย่างขยันขันแข็งและมีประสิทธิภาพหากมีความรู้สึกมั่นใจว่าหน้าที่การงานที่ปฏิบัตินั้นมีความมั่นคง คือจะไม่ถูกพิจารณาให้ออกจากงาน โดยไม่มีเหตุผลและมีโอกาสเลื่อนขั้นตำแหน่งให้สูงขึ้นตามสมควร ดังนั้นผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องพิจารณาตัวบุคคลที่จะมอบหมายให้ทำงานในตำแหน่งต่างๆ อย่างเหมาะสม และให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติงานหรือเรียนรู้งานเป็นระยะเวลาพอสมควร ก่อนที่จะประเมินผลไม่ใช้วิธีปลดคนงานออกพร้าเพรีอ โดยไร้เหตุผลสมควร นอกจากนั้นยังต้องมีการให้

ความรู้ต่างๆ เพื่อให้คนงานสามารถรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีรวมทั้งจัดการดูแลสภาพการทำงานอันได้แก่สิ่งแวดล้อมต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งๆ ขึ้นไป

(13) ความคิดริเริ่ม (Initiative)

บุคคลทั้งหลายล้วนเป็นผู้มีความคิดริเริ่มทั้งสิ้น แต่โอกาสที่จะแสดงออกหรือเสนอความคิดนั้นต่างกันไปแล้วแต่สิ่งแวดล้อม ระเบียบประเพณี สังคมและการยอมรับ ผู้บริหารองค์การควรมีใจกว้างยอมรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดต่างๆ จากผู้ใต้บังคับบัญชาและพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นด้วยความเป็นธรรมและด้วยเหตุผล ทั้งยังควรสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาฝึกหัดการใช้ความคิดริเริ่มด้วย องค์การใดก็ตามที่มีสมาชิกที่มีความคิดริเริ่ม ไม่เพียงแต่จะทำให้องค์การนั้นได้ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะใหม่ๆ ที่ดีเท่านั้น แต่ตัวสมาชิกเองจะเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในการยอมรับของผู้บังคับบัญชา รู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลที่ผู้บริหารหรือองค์การนั้นๆ ให้ความสำคัญ และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ความรู้สึกเช่นนี้ย่อมจะเกิดผลดีแก่การปฏิบัติงานเพราะเขาจะทุ่มเทกำลังใจให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ด้วย

(14) ความสามัคคี (Esprit de corps)

การปฏิบัติงานภายในองค์การเปรียบได้กับการเล่นฟุตบอลเป็นทีม จำเป็นต้องมีความสมัครสมานสามัคคีกัน ร่วมมือกันทำงานเพื่อเป้าหมายความสำเร็จขององค์การงานที่ได้รับมอบหมายให้หน่วยงาน หรือกลุ่มสมาชิกใดปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องให้ผู้ต้องปฏิบัติงานร่วมกันนั้น มีความกลมเกลียวร่วมกันด้วย และก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องหาวิธีการต่างๆ ให้เกิดความสามัคคีขึ้นในทุกกลุ่มของสมาชิกด้วยวิธีการต่างๆ

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า หลักการบริหารประกอบด้วยปัจจัยทางด้านการจัดสรรงาน การมอบอำนาจ การกำหนดวินัยและกฎเกณฑ์ การมีเอกภาพในการบังคับบัญชา การมีเอกภาพในการอำนวยความสะดวก การเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก การมีผลตอบแทนที่คุ้มค่า การรวมอำนาจที่ดี การจัดการสายบังคับบัญชาในองค์กร การจัดระเบียบและถือตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ความเท่าเทียมกัน การมีความคิดริเริ่ม และความสามัคคี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดให้การบริหารสำเร็จลุล่วง

5) รูปแบบการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย 7S ดังนี้

(1) โครงสร้าง (Structure)

รูปแบบของโครงสร้างเป็นแบบการกระจายอำนาจหน้าที่สายงานหลักและสายงานสนับสนุน สามารถโยกย้ายทรัพยากรได้อย่างคล่องตัวและมีรูปแบบโครงสร้างองค์การแบบเรียบง่ายและยืดหยุ่นใช้คนน้อย

(2) กลยุทธ์ (Strategy)

โครงสร้างจะขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ เช่น กลยุทธ์การกระจายธุรกิจย่อมต้องการโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์จะทำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดรูปแบบของการดำเนินงานด้านอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วกลยุทธ์จะเป็นแผนงานที่ผู้บริหารกำหนดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่การเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ การสร้างความแตกต่าง การให้คุณค่าที่ดีกว่าแก่ลูกค้า การตอบสนองอย่างรวดเร็ว และการครอบครองส่วนแบ่งตลาด ฯลฯ

(3) คนหรือพนักงาน (Staff)

ผู้บริหารมักเข้าใจผิดว่าหน้าที่ในการดูแลคนหรือพนักงานในองค์กรมีเพียงแค่การประเมินผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม และการกระจายผลตอบแทนให้บุคลากรต่างๆ เท่านั้น แต่ในความจริงแล้ว คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าแก่องค์กรอย่างมากถ้าผู้บริหารมีหน้าที่ดูแลคนเพียง 3 ด้านข้างต้นผู้บริหารจะสูญเสียโอกาสในการแสวงหาคูณค่าที่ดีในตัวบุคคลและนำออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร ซึ่งตรงกันข้ามกับบริษัทที่ประสบความสำเร็จของอเมริกาที่ให้ความสำคัญต่อลักษณะดีเด่นในด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สองประการ โดยประการแรก เน้นการเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยคน ประการที่สองการให้ความสำคัญกับอิสระและความเป็นเจ้าของ

(4) ทักษะ (Skill)

การฝึกอบรมการพัฒนาเป็นองค์ประกอบรวมด้านพฤติกรรมของพนักงานที่ได้จากการเรียนรู้แล้วกลายเป็นทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะด้านงาน ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านสังคมและการติดต่อสื่อสาร หรือเป็นความสามารถที่เปลี่ยนไปเป็นความรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ซึ่งทักษะความเป็นเลิศของบริษัทอเมริกาคือ สิ่งที่บริษัทเหล่านั้นปฏิบัติได้ดีที่สุด ตัวอย่างบริษัท IBM จะมีทักษะสูงด้านการบริหาร บริษัท P&G มีทักษะโดดเด่นด้านการผลิต บริษัท Dupont มีความโดดเด่นด้านการวิจัย เป็นต้น และสิ่งที่เป็นลักษณะดีเด่นของทุกบริษัทที่พบจากการวิจัยคือ การเข้มงวดและผ่อนปรนในลักษณะเดียวกัน ความเป็นอิสระและความเป็นเจ้าของ

(5) คุณค่าร่วม (Shared Values)

การจัดการองค์การ การเป็นผู้นำและหน้าที่อื่นๆ เป็นค่านิยมที่กำหนดร่วมกันโดยสมาชิกขององค์การ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ไม่ได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะนำมาใช้เพื่อให้ทุกคนบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน เช่น บริษัท GE ถ่ายทอดค่านิยมอยู่ในคำขวัญว่า “ความก้าวหน้าคือผลิตภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดของเรา” ซึ่งสามารถกระตุ้นให้วิศวกรของบริษัท GE

ช่วยกันประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆทั่วทั้งองค์กร หรือกับบริษัท IBM จะมีคุณค่าร่วมในเรื่องการบริการลูกค้า เป็นต้นและสิ่งที่เป็นคุณลักษณะดีเด่นของทุกบริษัทที่พบจากการวิจัยคือ การสัมผัสและมุ่งคุณค่า

(6) รูปแบบการบริหาร (Style)

การเป็นผู้นำ เป็นรูปแบบการบังคับบัญชาของผู้นำที่กำหนดขึ้นภายในองค์กรซึ่งโดยทั่วไปรูปแบบของการบริหารจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของผู้นำแต่ละคน แต่ในบริษัทที่ดีเด่นของอเมริกาจะมีลักษณะที่เหมือนกันอยู่สองประการ โดยประการแรกคือการสัมผัสและมุ่งคุณค่า ประการที่สองมุ่งการปฏิบัติ

(7) ระบบหรือวิธีการ (Systems)

เป็นระเบียบวิธีการปฏิบัติทุกอย่างทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร เช่น ระบบการบริหาร ระบบการควบคุม ระบบการฝึกอบรม ระบบค่าตอบแทน ระบบงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งความสำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากการมีระบบที่ดี เพราะการดำเนินงานจะต้องขึ้นอยู่กับระบบเหล่านี้ ซึ่งบริษัทที่โดดเด่นของอเมริกาจะมีเฉพาะที่มีคุณลักษณะดีเด่น สองประการ โดยประการแรกมุ่งสู่การปฏิบัติ ประการที่สองมีรูปแบบที่เรียบง่ายจากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การบริหารจัดการที่จะให้ประสบผลสำเร็จควรจะต้องประกอบด้วย โครงสร้างขององค์กร กลยุทธ์ในการบริหารจัดการ การให้ความสำคัญต่อพนักงานหรือบุคคลากร การให้พนักงานมีทักษะที่ดี การสร้างคุณค่าต่างๆให้แก่องค์กร การมีรูปแบบการบริหารที่ดี และการมีระบบและวิธีการในการดำเนินงานที่ดี

3.2.2 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

รัฐบาลได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดแนวปฏิบัติและข้อบังคับต่างๆ พร้อมทั้งจัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นกลไกกลางในการประสานงาน นอกจากนี้ในระดับพื้นที่ยังมีคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด และคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ ซึ่งคณะกรรมการจะมาจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ในการพัฒนาความพร้อม และตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ในส่วนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นจะมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เลือกตั้งมาจากประชาชนในหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คนแต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน

1) การบริหารกองทุนหมู่บ้าน

(1) คณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน และให้มีการสรรหาผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสำนักงานกองทุน

(2) ในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการบริหาร จะมีลักษณะเป็นการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของกองทุนให้เป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

(3) คณะกรรมการบริหารเพื่อดูแลสัญญา เกี่ยวกับการเงิน การเก็บรักษาเงิน การให้กู้ยืม การชำระหนี้ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งกำหนดสัญญาการกู้ยืมของสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านด้วย เพื่อเป็นการควบคุมการใช้จ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้านให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(4) กำหนดให้ผู้อำนวยการกองทุนมีหน้าที่ ในการติดตามดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หากปฏิบัติไม่ถูกต้องก็จะมีกระบวนการจ่ายเงินหรือเรียกเงินคืนได้

2) การดำเนินงาน

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการดำเนินกิจการจัดสรรกองทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านซึ่งในส่วนนี้ จะมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 เป็นผู้ดำเนินงาน และส่วนที่สองเป็นการบริหาร ด้านการเงินในการสนับสนุนการดำเนินกิจการของกองทุนหมู่บ้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งในส่วนนี้จะมีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ที่เป็นองค์การมหาชนเป็นผู้ดำเนินงาน

3) โครงสร้างการทำงานของกองทุนหมู่บ้านและบทบาทของภาครัฐ

(1) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงาน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินกองทุนแก่หมู่บ้าน

(2) คณะอนุกรรมการสนับสนุน และติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัดเป็นรองประธาน และพัฒนาการจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่รับขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน ให้

ความเห็นชอบในผลการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งผ่านมาจาก
อนุกรรมการระดับอำเภอ สนับสนุนการเตรียมความพร้อม ตรวจสอบและสนับสนุนด้านวิชาการ
และการจัดการแก่คณะกรรมการกองทุน

(3) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ มีนายอำเภอเป็นประธาน
ทำหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุนการเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและ
ติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน

(4) คณะทำงานเครือข่ายระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่ม หรือ
องค์กรประชาชนเครือข่ายชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำ มีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของ
คณะอนุกรรมการระดับอำเภอ

(5) สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการสำนักงาน ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการบริหารงานประจำให้กับ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

4) ส่วนประกอบการจัดตั้งกลุ่ม

(1) กลุ่มจะต้องมีสมาชิกกลุ่ม ที่มีรายชื่อและจัดทำทะเบียนไว้อย่าง
ถูกต้อง

(2) กลุ่มจะต้องมีคณะกรรมการ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกกลุ่ม

(3) กลุ่มจะต้องมีระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ของกลุ่มที่เป็นลายลักษณ์อักษร
เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติ

(4) กลุ่มจะต้องมีกองทุน ที่มาจากการออม หรือการถือหุ้นของสมาชิก
เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวสมาชิกให้มีความเหนียวแน่นและมีส่วนร่วมในกลุ่มมากขึ้น

(5) กลุ่มจะต้องมีกิจกรรมเพื่อให้กลุ่มมีการเคลื่อนไหวและไม่หยุดนิ่ง
ถ้าเป็นกลุ่มออมทรัพย์จะใช้โอกาสที่สมาชิกส่งเงินสัจจะ ทำการประชุมไปด้วยก็ได้

5) ผู้ปฏิบัติงาน

(1) เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง ผู้ซึ่งปฏิบัติงานโดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง
จากงบประมาณของกองทุน

(2) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้ซึ่งกองทุนจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นที่
ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

(3) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานกองทุนเป็นการชั่วคราวตามมาตรา

- 6) คุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (1) สมาชิกกลุ่มหรือองค์กร ที่ขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน
 - (2) บังคับบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
 - (3) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และแบบฟอร์มที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนดภายใต้กรอบหลักเกณฑ์เงื่อนไขของคณะกรรมการ
- 7) ที่มาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (1) ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละ 1 คน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านเข้าร่วมประชุม
 - (2) ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ และสนับสนุนให้การเลือกสรรกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินไปด้วยความโปร่งใสบริสุทธิ์ ยุติธรรม
 - (3) ที่ประชุมชาวบ้านเป็นผู้กำหนด วิธีการเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เมื่อแล้วเสร็จให้ผู้ใหญ่บ้าน และประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน
 - (4) ส่วนของชุมชนเมือง ให้ประธานคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้าน
 - (5) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ต้องยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกองทุนต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- 8) คุณสมบัติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (1) เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความเสียสละ รับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และไม่ติดการพนัน ไม่มีประวัติเสียด้านการเงิน และยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย
 - (2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
 - (3) เป็นผู้มิชื้ออยู่ในทะเบียนและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกเป็นกรรมการกองทุน
 - (4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(5) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถหรือเสมือนคนไร้ความสามารถ

(7) ไม่เป็นผู้ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ที่เป็นเหตุให้เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(8) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

(9) ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการหรือมติของสมาชิก ให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนคณะกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

9) อำนาจหน้าที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(1) บริหารและจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุนหมู่บ้านให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

(2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดและต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(3) จัดการกองทุนกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติโดยที่สมาชิกของหมู่บ้านเห็นชอบร่วมกัน

(4) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนข้อมูลสมาชิก ทั้งที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่มีอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(5) พิจารณาให้เงินกู้ตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้านได้ร่วมกันกำหนด

(6) สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้าน หรือชุมชนเมืองนั้น

(7) กรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี (แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้)

(8) ทำนิติกรรมสัญญา หรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุนตั้งแต่พิจารณาให้สมาชิกกู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กองทุนได้กำหนดไว้

(9) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจัดสรร ดอกผล ผลตอบ รวมทั้งรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรมาแล้วภายในหมู่บ้าน คืนให้แก่กองทุน ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือไม่บริหารจัดการกองทุน ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

(10) จัดประชุมสมาชิก ตามที่ได้ตกลงกันไว้ หรือตามแต่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของสมาชิกทั้งหมด ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอให้มีการประชุม ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ

(11) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดหรือมอบหมายด้วย

10) การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(4) มีประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(5) มีลักษณะต้องห้ามคือ

ก. เป็นบุคคลล้มละลาย

ข. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาล

ค. ต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ง. ให้ออกปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระ

รัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสร้างความเสียหายร้ายแรงแก่หน่วยงานที่สังกัด

(6) คณะกรรมการให้ออกเนื่องจากมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(7) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ซึ่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระกรรมการกองทุนหมู่บ้านทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และคณะกรรมการกองทุนจะจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรง

ตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ภายในระยะเวลา 30 วัน ซึ่งผู้ได้รับคัดเลือกอาจเป็นคนเดิมก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้

คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่ง กรรมการกองทุนแทนได้ และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

เมื่อได้คณะกรรมการกองทุนครบตามจำนวนแล้ว ให้กรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองกรรมการกองทุน เภรัญญิกกองทุน และเลขาธิการกองทุน โดยประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม หากประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่แทน และถ้ารองประธานไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมซึ่งการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มี 1 เสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก 1 เสียง เป็นเสียงชี้ขาด หากกรรมการกองทุนผู้ใด มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องที่มีการเสนอในที่ประชุม ห้ามกรรมการผู้นั้นเข้าประชุมในเรื่องนั้น และในการประชุมแต่ละครั้งต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

การกู้ยืมเงินกองทุนนั้น ให้สมาชิกกองทุนที่มีความประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน และยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุน เพื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ซึ่งคณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ไม่เกิน 20,000 บาท หากมีกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่า 20,000 บาท ก็ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินรายละ 50,000 บาท ส่วนการอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณา ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

11) การประชุมวิสามัญ

นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้วคณะกรรมการกองทุนอาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้เช่น

- (1) มีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
- (2) คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร
- (3) สมาชิกเข้าชื่อกันจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิก

ทั้งหมด ซึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมภายในระยะเวลา 15 วัน

ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม หากสมาชิกมอบอำนาจเป็นหนังสือให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนเองก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่า 1 รายไม่ได้ ถ้าการประชุมคราวใดมีสมาชิกเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมใหม่อีกครั้งภายใน 15 วัน นับจากวันนัดประชุมครั้งแรก ซึ่งการประชุมครั้งหลังนี้ถ้าไม่ใช่การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ถ้ามีสมาชิกมาประชุมกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุมได้

การออกเสียงลงคะแนน ให้สมาชิก 1 คน มีเสียง 1 เสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก 1 เสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

12) ในกรณีที่ไม่ผ่านการประเมินความพร้อม

กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองใด ที่ได้รับแจ้ง ไม่ผ่านการประเมินความพร้อมให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเรื่องต่างๆ ตามที่ได้รับแจ้งผลการประเมินความพร้อม โดยมีแนวทางและวิธีการคือ

(1) คณะกรรมการกองทุนร่วมกับสมาชิกเตรียมความพร้อมตามแนวทาง ดังนี้

- ก. มีการร่วมมือและช่วยเหลือกันเองในหมู่บ้าน
- ข. ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว
- ค. ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ
- ง. ผสมผสานกันทั้งสามแนวทาง

(2) วิธีการเตรียมความพร้อม คณะกรรมการกองทุน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมด้วยวิธี ดังนี้

- ก. สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยการใช้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอื่นๆ ที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้วเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข. การสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการและการจัดการแก่คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกจากอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

(3) เมื่อมีความพร้อมแล้ว

ก. คณะกรรมการกองทุนจะแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเพื่อมาติดตามตรวจสอบ และรายงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ข. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะโอนเงินเข้ากองทุนเมื่อได้รับรายงานจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

13) การจัดสรรเงินอุดหนุนกองทุนหมู่บ้าน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีหลักการในการจัดสรรเงิน ให้แก่กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ดังนี้

(1) การจัดสรรตาม

ก. ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข. ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ซึ่งเน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน

ค. ความพร้อมของระบบการตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน โดยสมาชิก

ง. ความพร้อมของการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันระหว่างกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองกับกองทุนอื่นๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(2) ขั้นตอนการจัดสรรมีดังนี้

ก. จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ข. ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน

ค. ประเมินความพร้อม

ง. จัดสรรให้กลุ่มที่มีความพร้อมก่อน

จ. เตรียมความพร้อมในกลุ่มที่ยังไม่ผ่านการประเมิน

ฉ. จัดสรรเพิ่มเติมในส่วนที่ผ่านการเตรียมความพร้อมแล้ว

(3) การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและการประเมินความพร้อม ให้เป็นไปตามระเบียบ คำสั่ง แนวทาง วิธีการปฏิบัติ ที่คณะกรรมการกำหนด

(4) วงเงินการจัดสรรแก่กองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อม กองทุนละ 1 ล้านบาท

ดังนี้

14) แหล่งที่มาของงบประมาณกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน

- (1) เงินที่ได้จัดสรรจากรัฐบาล จำนวน 1 ล้านบาท
 - (2) เงินรายได้จากสมาชิกซึ่งมีหลายลักษณะ คือ
 - ก. ค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 5 บาท
 - ข. การถือครองหุ้นๆ ละ 10 บาท
 - ค. เงินฝากสัจจะทุกเดือนๆ ละเท่าๆกัน ในวงเงินไม่ต่ำกว่า 10 บาท และสูงสุดไม่เกิน 500 บาท ต่อเดือน และสามารถเพิ่มยอดเงินฝากสัจจะได้ปีละครั้ง
 - ง. เงินรับฝากจากสมาชิกในวงเงินสูงสุด ไม่เกินรายละ 5,000 บาท โดยสามารถฝากได้ไม่จำกัดจำนวนในหนึ่งเดือน
 - จ. ดอกผลที่ได้จากการกู้ยืม
 - ฉ. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
 - ช. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
 - ซ. เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
 - ฅ. เงินกู้จากเงินกู้ต่างประเทศ เช่น กองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม
- เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

15) บทบาทของธนาคาร ในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน

- (1) บทบาทของ ธ.ก.ส.
 - ธ.ก.ส. เป็นสถานที่ในสังกัดกระทรวงการคลัง ที่มุ่งเน้นช่วยเหลือด้านเงินทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกร การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านจึงสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้
 - ก. จัดทำรายงานข้อมูลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในส่วนที่รับผิดชอบเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อเป็นข้อมูลกำกับติดตามการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านต่อไป
 - ข. ในฐานะเป็นพนักงานการเงิน ในการรับโอนเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้กองทุนหมู่บ้าน และอำนวยความสะดวกในการจ่ายเงินกู้ และรับชำระหนี้คืนกองทุนหมู่บ้าน

ค. บริการรับขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน และรวบรวมข้อมูลกองทุนหมู่บ้านส่งให้คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานระดับอำเภอ และจังหวัด เพื่อพิจารณาความพร้อมของหมู่บ้าน

ง. ร่วมประเมินความพร้อมของหมู่บ้าน เพื่อให้รัฐบาลมีความมั่นใจว่าหมู่บ้านมีศักยภาพที่จะจัดตั้งกองทุน และพร้อมที่จะเจริญเติบโตในอนาคต

จ. ร่วมเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เรื่องบัญชี และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ฉ. ทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือการทำงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(2) บทบาทของธนาคารออมสิน

ก. ทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานต่างๆ

ก) ระดับชาติ ผู้อำนวยการธนาคารออมสินเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข) ระดับจังหวัด ผู้แทนธนาคารออมสินสาขาจังหวัดเป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ค) ระดับอำเภอ ผู้แทนธนาคารออมสินสาขาพื้นที่เป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนและการติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ (ในกรณีที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการระดับจังหวัด)

ข. เป็นกลไกในการเบิกจ่ายและกระจายเงินทุน ไปตามหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ก) ทำหน้าที่โอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านจากสำนักงานใหญ่เข้าบัญชีหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามที่ได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข) ธนาคารออมสินสาขาทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้แก่สมาชิกกองทุน

ค) ธนาคารออมสินสาขาทำหน้าที่รับคืนเงินกู้สมาชิกเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ค. ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งชาติหรืออนุกรรมการต่างๆ ตามที่มอบหมาย

ก) พัฒนาระบบงานสารสนเทศเพื่อรองรับระบบงานต่างๆ ของ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข) วางและพัฒนาระบบบัญชีและการเงินของกองทุนหมู่บ้าน

ค) จัดแบ่งพื้นที่บริการและจัดทำประกาศหรือคำสั่งของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เกี่ยวกับพื้นที่ให้บริการของธนาคารที่ กำหนด

ง) รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จ) รับผิดชอบการประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง

ฉ) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองมอบหมาย

16) การพิจารณาโครงการ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เงินกู้ที่ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อราย ในกรณีที่เกินสองหมื่นบาทสมาชิกในหมู่บ้านและชุมชนเมือง จะต้องร่วมกันพิจารณาวินิจฉัยด้วยแต่ทั้งนี้การอนุมัติต้องไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อราย

17) วิธีการขอกู้

สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้ยืมเงินจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามเงื่อนไขที่กำหนด

18) อัตราดอกเบี้ยและการชำระคืน

เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการกองทุนของแต่ละ หมู่บ้านและชุมชนเมืองแต่ละแห่ง

19) ขั้นตอนในการให้กู้ยืม

(1) ยื่นคำขอกู้ยืม ต่อคณะกรรมการกองทุน ซึ่งผู้กู้จะต้องจัดทำคำขอ กู้โดยมีการระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการกองทุนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(2) คณะกรรมการกองทุนดำเนินการพิจารณา อนุมัติรายหนึ่งไม่เกิน สองหมื่นบาท และหากเห็นสมควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าสองหมื่นบาท ก็ให้คณะกรรมการ กองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อพิจารณา แต่ไม่เกินห้าหมื่นบาท คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้ที่

กำหนดอัตราดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้ เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี สภาพเศรษฐกิจ และสังคม การกำหนดระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้แต่ละรายต้องไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญา ในกรณีที่ผู้กู้ไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน หรือนำไปใช้นอกวัตถุประสงค์คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยเต็มจำนวนได้ทันที และให้พ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลา 30 วันหลังจากวันยกเลิกสัญญา รวมทั้งห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี

- (3) อนุมัติ
- (4) ทำสัญญา
- (5) เปิดบัญชีออมทรัพย์
- (6) โอนเงินเข้าบัญชี

20) การอนุมัติเงินกู้ยืมของคณะกรรมการกองทุนแก่สมาชิกกองทุนนั้นมีการอนุมัติดังนี้

- (1) คณะกรรมการมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมด
- (2) คณะกรรมการมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอบางส่วน

ซึ่งทั้งสองประเภทนั้น ให้คณะกรรมการกองทุน ทำบันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้แจ้งให้ผู้ขอกู้ และธนาคารรับทราบอย่างรวดเร็ว แล้วแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อย 2 คน ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ นั้น ในขณะที่ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ให้ไปเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร แล้วมาแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์นั้นให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็วเช่นกัน หลังจากนั้นธนาคาร จะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลค้ำประกัน หรือหลักประกันประเภททรัพย์สิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ส่วนอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝาก และเงินกู้ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนด เป็นอัตราที่แน่นอน ตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีต ประเพณี สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนนั้นโดยเปิดเผย

การชำระเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณากำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย ซึ่งการชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้

ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันทำสัญญา และให้ผู้กู้หรือผู้นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืนที่ธนาคาร แล้วนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรณีผู้กู้ผิดสัญญา ไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย หรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาการกู้ยืม ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระหนี้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิก หรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลสมควรและด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งหรือดำเนินการอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

หากผู้กู้ไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในการขอกู้ยืมเงิน หรือมีหลักฐานอันน่าเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันควร คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญา และเรียกเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้ทันที แล้วให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้ซึ่งนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงิน พ้นจากสมาชิกภาพภายใน 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา และห้ามสมาชิกผู้นั้นสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี

สมาชิกกองทุนประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้น ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับตามที่กองทุนแต่ละแห่งกำหนดขึ้น การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กองทุนกำหนดโดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุน หรือเงินฝากตั้งจะไว้ที่กองทุนได้ ซึ่งการชำระค่าหุ้นสมาชิกอาจจะชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนด แล้วให้ผู้ถือหุ้นเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา 15 วัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน และรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่ ซึ่งวิธีการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านและชุมชนเมือง

21) การจัดทำบัญชีและรายงาน

(1) การบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามแบบ และหลักเกณฑ์ที่

คณะกรรมการกำหนด

(2) ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจัดทำรายงาน งบการเงิน ส่ง คณะอนุกรรมการการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด ภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปีในทุกรอบปี เพื่อสอบบัญชีตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ให้จัดทำบัญชีและรายงานแยกเป็น 2 ชุด ตามกิจกรรมของกองทุน คือกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมสมาชิกกองทุน ทุกครั้งที่มีการรับจ่ายเงินให้บันทึกบัญชีควบคุมให้ถูกต้อง ครบถ้วนเพื่อประโยชน์ ดังนี้

ก. เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่รับผิดชอบบริหารจัดการเงินกองทุนใช้ควบคุมการรับ-จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ข. เพื่อรายงานผลการรับ-จ่าย ประจำเดือน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกและคณะกรรมการสนับสนุนในระดับต่างๆ ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน

ค. เพื่อจัดทำรายงานการเงินประจำปี แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนด ตรวจสอบและรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ พร้อมทั้งประกาศเปิดเผยให้ประชาชนและสมาชิกทราบ

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน มุ่งเน้นการบริหารจัดการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างมีระบบแบบแผน มีโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจน เช่นมีคณะกรรมการในการบริหารจัดการ มีขั้นตอนในการกู้ยืมอย่างชัดเจน มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ย และการชำระคืน และระบุดุลสมบัติของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.2.3 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง

1) การบริหารจัดการด้านสังคม

สร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน สร้างแหล่งเงินของตนเองตามแนวปรัชญา “คิดเองตัดสินใจเอง และทำเอง เพื่อการพึ่งพาตนเองในอนาคต” สร้างกระบวนการเรียนรู้ “การบริหารจัดการ” แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งการเมือง ข้าราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรประชาชนในรูปแบบคณะอนุกรรมการระดับจังหวัดและอำเภอ และประชารัฐ สร้างรูปแบบการทำงานอย่างบูรณาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่รัฐสนับสนุนศักยภาพ และขีดความสามารถ ให้แก่ภาคประชาชน

2) การบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ

มีการกระจายเงินทุนในท้องถิ่น โดยกองทุนหมู่บ้าน เป็นผู้บริหารสินเชื่อแก่สมาชิก อันจะมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจอันดีทั้งการเพิ่มรายได้ประชาชาติการขยายการผลิต

ทดแทนแหล่งเงินกู้ของประชาชน ที่ส่งผลถึงการลดภาระรายจ่ายดอกเบี้ยที่มีอัตราสูงรวมถึงการสร้างเสริมการออมของประชาชนเพื่อชุมชน เกิดการสร้างงานธุรกิจชุมชนอันเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งและยั่งยืนในชุมชน

3) การบริหารจัดการด้านการเมือง

เป็นกระบวนการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการชุมชนของตนเอง โดยประชาชน ได้มีโอกาสเรียกผู้แทนมาบริหารการกำหนดระเบียบหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อการบริหาร จัดการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้

4) การบริหารจัดการด้านวัฒนธรรม

ก่อให้เกิดจิตสำนึกในการเอื้ออาทรสามัคคี และการกระจายความเสมอภาคในชุมชน หมู่บ้าน และชุมชนเมือง รวมทั้งการเอาใจใส่และเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่นๆ

5) การบริหารจัดการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง

ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านทุกระดับตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด มีการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสารประสบการณ์การทำงานร่วมกันในรูปแบบของเครือข่าย โดยจังหวัดอ่างทอง สนับสนุนให้การจัดตั้งเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ จังหวัด เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข่าวสาร การบริหารจัดการกองทุน เพื่อให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทองดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดเครือข่ายในแต่ละระดับ

6) ผลการดำเนินงานของเครือข่าย

(1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด เพื่อให้คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมสนับสนุนกองทุนหมู่บ้านให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อันจะนำไปสู่การเป็นสถาบันการเงินของชุมชน

(2) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและเครือข่ายระดับอำเภอ

(3) จัดทำหนังสือเอกงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

7) การบริหารจัดการทางด้านการจัดสรรและโอนเงินกองทุน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้อนุมัติและจัดสรร โอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้าน กองทุนละ 1,000,000 บาท ผ่านธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวนทั้งสิ้น 513 กองทุน โดยแหล่งที่มาของเงินกองทุนหมู่บ้าน มาจาก

(1) เงินที่ได้รับจัดสรรจาก สทบ.

(2) เงินออมของสมาชิก

(3) ผลกำไรที่สมทบเข้ากองทุน

(4) เงินที่ได้รับจัดสรรเพิ่มทุน

8) การบริหารจัดการของแต่ละอำเภอ จังหวัดอ่างทอง

(1) การบริหารจัดการอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

มีการบริหารจัดการ การแบ่งหน้าที่ในการบริหารจัดการร่วมกัน คณะกรรมการทุกคนรู้หน้าที่ และมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ให้ส่วนรวมเสียสละเวลาและความสุขส่วนตัว ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน และแก้ปัญหาอุปสรรค เป็นขั้นตอนมีการจดบันทึกทุกขั้นตอนของการทำงานเก็บรวบรวมหลักฐานเอกสารเป็นหมวดหมู่ นอกจากจะสามารถแก้ปัญหาของกองทุนตนเองให้เบาบางไปได้แล้วจุดเด่นอีกประการหนึ่งคือการแสดงความคิดเห็นในเวทีต่างๆ ทั้งระดับจังหวัด ระดับอำเภอจะได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยเปิดเผย และไม่หยุดนิ่งในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม และนำมาดัดแปลงใช้กับกองทุนของตนเอง ไม่เคยปฏิเสธ ไม่ว่าหน่วยงานไหนจะขอความร่วมมือ เต็มใจ และภาคภูมิใจการร่วมกิจกรรมเสมอมา

(2) การบริหารจัดการอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนให้ออมเงินเป็นประจำทุกเดือน ส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้นำผลกำไรไปจัดทำโครงการเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นกองทุนที่มีการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมกับหมู่บ้าน ตำบล อำเภออย่างดีเยี่ยม

(3) การบริหารจัดการอำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกองทุน ตลอดจนเผยแพร่ผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ กองทุนอย่างต่อเนื่อง ทางสื่อต่างๆ เช่น จัดทำเอกสารเผยแพร่ หอกระจายข่าว เป็นต้น กรรมการกองทุนหมู่บ้านออกไปชี้แจงประสานงานประชาสัมพันธ์แก่สมาชิกที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้บ้านกรรมการแต่ละคนอย่างใกล้ชิด จัดทำเอกสารเผยแพร่ ชี้แจงส่งตรงไปถึงสมาชิกทุกครัวเรือน ใช้เสียงตามสาย และวิทยุชุมชนตำบลในการกระจายข่าวกองทุนหมู่บ้าน จัดประชุมอบรมสัมมนา และจัดเวทีการเรียนรู้ ให้แก่สมาชิก ในเรื่องการจัดทำบัญชีสุขภาพการประกอบอาชีพการเพิ่มศักยภาพในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ให้แก่สมาชิกที่ฝากเงินสัจจะ และมีการระดมเงินออมเพื่อเพิ่มทุนให้ชุมชนสำหรับนำไปลงทุน การแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยการจัดทำบัญชีครัวเรือน การศึกษาวิเคราะห์ รายรับ-รายจ่าย การจัดทำแผนชีวิตครัวเรือน

ตลอดจนการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายที่มีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย การจัดสร้างอาคารสำนักงานเพื่อพัฒนาเป็นสถาบันการเงินทุนของชุมชน

(4) การบริหารจัดการอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ทางกองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการปันผลกำไรจากดอกเบี้ยแล้วจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น บริจาคเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษา ช่วยเหลือคนชราตั้งแต่อายุ 75 ปีขึ้นไป ช่วยเหลืองานศพในกับราษฎร ด้านการเงินสมาชิกที่ได้กู้เงินไปประกอบธุรกิจสามารถนำเงินมาคืนได้สำเร็จทุกคน โดยไม่มีหนี้เสีย และสร้างความน่าเชื่อถือต่อกองทุนหมู่บ้าน

(5) การบริหารจัดการอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

กองทุนหมู่บ้านได้ดำเนินกิจกรรมหลักในการให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ และมีการฝากเงินสัจจะแต่ละเดือน เพื่อสร้างนิสัยในการออมเงินให้กับสมาชิก นอกจากนี้กองทุนหมู่บ้าน ได้ส่งเสริมสนับสนุนและติดตามสมาชิกที่ประกอบอาชีพเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านสามารถบริหารจัดการกองทุนได้ประสบผลสำเร็จจนเป็น แบบอย่างแก่กองทุนหมู่บ้านอื่น โดยกองทุนได้รับการขยายเงินกู้จากสถาบันการเงินและนำไปสู่การเป็นธนาคารหมู่บ้าน และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกที่กู้ยืมเงินไปลงทุนสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นจนประสบความสำเร็จ

(6) การบริหารจัดการอำเภอสสามโก้ จังหวัดอ่างทอง

กองทุนจัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจนมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่ทำงานตามตำแหน่ง กองทุนมีการบริหารจัดการที่โปร่งใส สมาชิกปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกองทุนทุกขั้นตอน การทำบัญชีอย่างเป็นระบบและระเบียบ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนทำให้กองทุนมีกำไรสะสม ส่งเสริมสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ให้ความเข้าใจระเบียบกองทุนไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมสมาชิกกองทุนนำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ ส่งเสริมสมาชิกกองทุนให้มีเงินไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยไม่ต้องไปกู้ยืมเงินนอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูง ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพึ่งพาตนเองให้มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อนำไปประกอบอาชีพก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ส่งเสริมสมาชิกกองทุนมีอาชีพที่มั่นคง รายได้แน่นอน ส่งเสริมสมาชิกกองทุนมีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่ม ส่งเสริมสมาชิกกองทุนไม่ให้ว่างงานไม่ไปขายแรงงานนอกชุมชนช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัวสมาชิกในครอบครัวอยู่พร้อมหน้ากันทำให้ทุกครอบครัวมีความสุข

(7) การบริหารจัดการอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

คณะกรรมการกองทุนมีการประชุมชี้แจงการได้รับการจัดสรรเงินให้สมาชิกได้รับทราบและเสนอโครงการและคำขอกู้ จัดเตรียมแบบคำขอกู้เงิน สัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำ

ประกันเอกสารอื่นๆ ให้พร้อมดำเนินการ ประชุมพิจารณาอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกและดำเนินการตามมติของที่ประชุมใหญ่โดยยึดระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ ได้จัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน โดยความเห็นร่วมกันของชุมชน กำหนดระเบียบการเป็นสมาชิก การเข้า-ออก และข้อปฏิบัติของสมาชิก มีการบริหารจัดการกองทุนอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบดูแลอย่างต่อเนื่อง จัดสรรผลประโยชน์ให้สอดคล้องกับเงินกองทุน ออกระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านไม่ขัดแย้งกับระเบียบ ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติกำหนดและต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและจัดทำข้อมูลกองทุนที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน ทำนิติกรรมสัญญา เงินใจ และการผูกพันกองทุน เรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนด ทำบัญชีที่ได้รับเงินจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนครบเต็มจำนวนที่อนุมัติให้เบิกจ่าย

9) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

(1) วิสัยทัศน์จังหวัด

อ่างทองเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำ ศูนย์กลางการเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย
สารพิษ โด่งดังหัตถกรรม อุตสาหกรรมดินเผาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมภาคกลาง

(2) พันธกิจจังหวัด พ.ศ. 2547~2550

ก. พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและ
แก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดอย่างมีผลสัมฤทธิ์

ข. เสริมสร้างศักยภาพคน ครอบครั้ว ชุมชน สังคม และขบวนการ
มีส่วนร่วมพัฒนาจังหวัดอ่างทองเป็นเมืองน่าอยู่

ค. พัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมโครงสร้างบริการพื้นฐาน
เทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิตภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคการบริการ การท่องเที่ยว
เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด

ง. การพัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น และแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนให้
สอดคล้องกับวิถีของชุมชน

จ. สนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง การบริหารการ
ปกครอง อำนวยความยุติธรรม ความมั่นคงและคุ้มครองปลอดภัยทางสังคม

ฉ. อำนวยการ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัด
เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างสูงสุดภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
พ.ศ. 2546

(3) เป้าประสงค์จังหวัด

จังหวัดได้พิจารณาจากการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดอ่างทอง จึงกำหนดเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดอ่างทองโดยภาพรวมระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2547~2550) ดังนี้

ก. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรม เกษตรอินทรีย์ ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ และอาหารปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อสนับสนุนครัวโลก

ข. เผยแพร่และผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้แก่ประชาชน

ค. เป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และอุตสาหกรรมดินเผาภาคกลาง

ง. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีคุณภาพ และชุมชนน่าอยู่

(4) ด้านเศรษฐกิจ

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดร้อยละ 8 ภายในปี 2550

ก. ภาคเกษตรกรรม ให้ผลิตภาพการผลิตรวมเพื่อเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี

ข. ภาคอุตสาหกรรม ให้ผลิตภาพการผลิตรวมที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี

ค. ภาคบริการและการท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัด เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ต่อปี

(5) ด้านยกระดับคุณภาพชีวิต

ก. ประชากรในวัยเรียน ได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 และนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85

ข. ประชาชนในจังหวัดอ่างทองมีหลักประกันสุขภาพร้อยละ 100 ของประชากรทั้งจังหวัด

ค. สร้างสังคมที่สงบสุขด้านความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน โดยลดคดีอาชญากรรม หรือควบคุมไม่ให้เกิดคดีเกิน 164 คดี ต่อประชากร 100,000 คน การแก้ไขปัญหาเสพติดจะดำเนินการปราบปรามและจับกุมให้หมดไปจากพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และสร้างความมั่นใจความพึงพอใจให้กับประชาชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ง. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต่อปีของประชากรทั้งจังหวัด

จ. รักษาและฟื้นฟูอนุรักษ์การเพิ่มพื้นที่ปลูกต้นไม้ จำนวน 100,000 ต้นสวนสาธารณะ 2 แห่ง และแหล่งน้ำในจังหวัด มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

(6) ด้านลดความยากจน

ลดครัวเรือนความยากจน จำนวน 7,636 ครัวเรือน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปีของครัวเรือนทั้งหมด

(7) ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของภาครัฐ

ก. สามารถลดค่าใช้จ่ายการบริหารงบประมาณต่ำกว่ายอดงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเงิน ร้อยละ 20 และได้ผลงานการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

ข. ลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนลงร้อยละ 50 จากส่วนราชการที่ได้กำหนดไว้ในปัจจุบัน

ค. พัฒนาระบบและปรับปรุงคุณภาพการบริการของภาครัฐให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ร้อยละ 80

(8) ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด

ก. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่1 การแก้ไขปัญหาความยากจนระดับชุมชนและระดับบุคคล

ข. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่2 การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว การบริการและการค้า ด้านการบริหารการเงินและการคลัง ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ด้านพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมความร่วมมือและสร้างบทบาทไทยในเวทีโลก

ค. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่3 การพัฒนาคนและสังคมที่สมดุล
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม อนุรักษ์สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมและพัฒนาภูมิปัญญาให้ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพ เสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม เตรียมความพร้อมแก่สังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ

ง. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่4 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

สร้างความสมดุลการใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มครองและใช้ประโยชน์ของความหลากหลายทางชีวภาพ การฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสม บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ควบคุมมลพิษ

จ. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน

สนับสนุนประชาธิปไตยโดยการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น สร้างกระบวนการประชาสังคมโดยการสร้างความเข้มแข็งกระบวนการประชาสังคม ส่งเสริมและพัฒนาสิทธิมนุษยชน

ฉ. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการของภาครัฐและเอกชน ที่มีประสิทธิภาพ

ส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม พัฒนาระบบราชการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต เสริมสร้างธรรมาภิบาลในภาคเอกชนและสังคม เสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัดโดยการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการป้องกันประเทศ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดอ่างทอง มุ่งเน้นการบริหารทางด้านสังคม ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการเมือง ทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในด้านการประกอบอาชีพ และทางด้านรายได้ และใช้งบประมาณให้ถูกวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบและติดตามผล

3.3.1 ความหมายของการตรวจสอบ เจริญ เจษฎาวัลย์(อ้างในรังสฤษฎ์ ทิศนพยัคค์ 2546:34) ได้ให้ความหมายของการตรวจสอบไว้ดังนี้ การตรวจสอบหมายถึง กระบวนการการตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์การหรือคณะบุคคลหรือส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และรายงานผลนั้นสื่อความต่อผู้รับประโยชน์หรือผู้ใช้บริการตรวจสอบที่มีส่วนได้เสีย การจัดประเภทงานตรวจสอบแบ่งตามวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นภาพแนวคิดหลักและการตรวจสอบยุคปัจจุบัน ซึ่งได้แก่การตรวจสอบประเภทดังต่อไปนี้

1) Financial audits เป็นการตรวจสอบทางการเงินการบัญชีมี 2 ประเภทย่อยคือ Financial statement audits ทำโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต กับ Financial related audits ทำโดยผู้ตรวจสอบภายใน

2) Compliance audits เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับภาครัฐในกรณีเป็นกิจกรรมของผู้ตรวจสอบภายใน อาจครอบคลุมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายหรือกฎระเบียบคำสั่งขององค์กรนั่นเองด้วย

3) Investigative audits เป็นการตรวจสอบเพื่อค้นหาหรือสืบสวนสอบสวน การทุจริตการยักยอกข้อโกง การปฏิบัติงานโดยมิชอบหรือปฏิบัติงานผิดพลาดร้ายแรง

4) Operational audits or Performance audits เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานโดยทั่วไปใช้กับการตรวจสอบการดำเนินงานในองค์การธุรกิจเอกชน เพื่อมุ่งผลต่อการปรับปรุงหรือพัฒนาเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ

5) Management audits เป็นการตรวจสอบการบริหารเพื่อหาช่องทางความสามารถในการทำกำไรสูงสุดหรือเพิ่มผลผลิตสูงสุด หรือการใช้ทรัพยากรทั้งหมดขององค์การให้ได้ประโยชน์สูงสุด

6) IT audits เป็นการตรวจสอบเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศหรือการตรวจสอบด้านคอมพิวเตอร์ ด้านสื่อโทรคมนาคมและระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งหมดขององค์กร จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การตรวจสอบเป็นกระบวนการการตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรว่าได้สำเร็จลุล่วงหรือล้มเหลวตามที่เป้าหมายขององค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่

3.3.2 ความหมายของการติดตามผล

1) Pinto and Slevin (1988:479-512) ได้ให้ความหมายของการติดตามไว้ว่า คือกระบวนการของการควบคุมโครงการนั่นเอง จุดประสงค์หลักของการควบคุมได้แก่การที่บุคลากรรับรู้ถึงสถานะและความเคลื่อนไหวของโครงการทุกๆ ขั้นตอนในการดำเนินงาน สามารถได้รับข้อมูลข่าวสารป้อนกลับเข้ามา เพื่อวัดเปรียบเทียบว่าผลการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้หรือไม่ ถ้าไม่ได้จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร กลไกได้รับข้อมูลป้อนกลับจะช่วยให้ผู้จัดการ โครงการและทีมงานสามารถคาดการณ์ถึงแนวทางในการป้องกันปัญหาด้านต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในด้านวิธีการ พฤติกรรมของบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ หรือการประสานงานก็ตาม การติดตามผลเป็นวิธีหนึ่งของการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลของการปฏิบัติที่ได้กระทำไปแล้ว

2) คนัย สุธิพงษ์ (2533:5) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่าการติดตามผลคือ วิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดว่าบุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นการควบคุมโครงการเพื่อให้ทราบว่าผลการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่

ตอนที่ 4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

4.1 มนัส สุขรุ่งเรือง (2540 : 80-82) ได้ประเมินผลโครงการแก้ไขความยากจน (กข.คจ.) ปี พ.ศ. 2538 ของจังหวัดอุษายา พบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในโครงการ กข.คจ. มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุนโครงการอยู่ในระดับสูง ส่วนครัวเรือนยากจนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมเฉลี่ย 13,000 บาทต่อปี โดยได้เริ่มส่งคืนเงินยืมบ้างแล้ว และพบว่าครัวเรือนยากจนมีความพึงพอใจต่อโครงการ กข.คจ. อยู่ในระดับปานกลาง

4.2 มนตรี พรหมลักษณ์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานด้านการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยที่ด้านสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรด้านการวางแผนการผลิตมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ และด้านการเพิ่มขึ้นของรายได้มีผลการดำเนินงานอยู่ระดับต่ำ คือ ด้านการบริหารของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเกษตรกร มีผลการดำเนินงานโครงการสูงกว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร และที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ธ.ก.ส. และด้านการเพิ่มขึ้นของรายได้เกษตรกรที่มีทุนไม่เพียงพอ มีผลการดำเนินโครงการสูงกว่าเกษตรกรที่มีเงินทุนเพียงพอ

4.3 วีระชาติ สมบูรณ์วิทย์ (2536: บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน ของกระทรวงมหาดไทย ผลการประเมินพบว่า ครัวเรือนยากจนทราบวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกครัวเรือนยากจน และครัวเรือนยากจนได้รับคำแนะนำในการประกอบอาชีพโดยการติดตามจากเจ้าหน้าที่ซึ่งดูได้จากครัวเรือนยากจน สามารถคืนเงินยืมครบตามจำนวนและตามกำหนดเวลา แสดงให้เห็นว่า การประเมินผลลัพท์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ครัวเรือนยากจนมีรายได้มากขึ้นจากการนำเงินยืมไปประกอบอาชีพเสริมและมีวิธีการประกอบอาชีพใหม่ด้วย

4.4 นิภาพรรณ จันทร์เจ้า (2540 : 102-105) ได้ประเมินผลโครงการแก้ไขความยากจน (กข.คจ.) ปี 2536 : ศึกษากรณีจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่างบประมาณที่ได้จัดสรรให้กับหมู่บ้านเป้าหมาย ไม่เพียงพอต่อครัวเรือนยากจน และวงเงินกู้ยืมมีจำนวนน้อย กระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์ยังเหมือนเดิมกับก่อนได้รับโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านอยู่ในระดับต่ำ การบริหารจัดการโครงการของคณะกรรมการหมู่บ้านมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจของครัวเรือนยากจนต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากครัวเรือน เช่นการส่งใช้เงินยืมของครัวเรือนยากจนไม่เป็นไปตามสัญญา และไม่นำเงินยืมไปประกอบอาชีพตามที่ยื่นเสนอโครงการไว้

4.5 นุจรินทร์ อภิษฐ์ชาญกิจ (2540:บทคัดย่อ) ได้ประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อการพัฒนาชนบท (สพข.) ธนาคารออมสิน ผลการประเมินจากความคิดเห็นของตัวแทนองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้าน พบว่า ด้านการพัฒนาองค์กรชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเอง ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งสถาบันกู้เงินอื่น และมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสูง ด้านการเงินองค์กรชุมชนได้รับจำนวนเงินกู้ตามความต้องการ และทันตามเวลาที่กำหนด กลุ่มมีความสามารถในการบริหารเงิน สามารถทำกำไรและจ่ายเงินปันผลคืนให้กับสมาชิกได้ ด้านความพึงพอใจ องค์กรมีความพึงพอใจในด้านการบริหารจากธนาคารในระดับสูง ส่วนผลการประเมินความคิดเห็นของผู้จัดการธนาคารออมสิน ต่อองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้าน พบว่า ด้านการพัฒนาองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านมีการพัฒนาจากเงินกู้ สพข. กลุ่มมีความสามารถในการชำระหนี้สูง ไม่เคยเกิดหนี้สูญ ด้านการเงิน องค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านนำเงินกู้ไปใช้ดำเนินกิจการจริง และสามารถช่วยตนเองได้ ด้านบริการ ธนาคารสาขาให้บริการรวดเร็ว

4.6 จิตต์จำนงค์ เลิศศรีสถิต (2542:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการประเมินโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท (สพข.) ธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสินและทรัพยากรบริหาร เจ้าหน้าที่ทุกคนที่มีความรับผิดชอบโครงการมีการรับรู้และเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างดี จำนวนของบุคลากรยังมีไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณงาน จำนวนเงินที่ให้กลุ่มสมาชิกกู้มีปริมาณเพียงพอเงินไขการชำระเงินกู้มีความเหมาะสม กลุ่มที่ได้รับเงินกู้แล้วสามารถส่งเงินคืนได้ ด้านสภาพปัญหาและความต้องการของครัวเรือนสมาชิกกลุ่มและองค์กรชุมชน ส่วนใหญ่ประสบปัญหาปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือ เงินทุน ด้านวิชาการมีความสนใจและตอบรับการอบรมเรื่องแผนการผลิต

การประกอบอาชีพเดิม (การเกษตร) แผนการตลาด และด้านความสามารถพึ่งตนเองของครัวเรือน สมาชิกกลุ่ม และความเข้มแข็งของกลุ่ม การสนับสนุนด้านการเงินและวิชาการจากแหล่งเงินทุนในระบบ ทำให้ครัวเรือนสมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่ม เกิดผลผลิต และรายได้สามารถชำระหนี้สินได้ ทำให้กลุ่มมีความก้าวหน้า มีผลกำไรจากการดำเนินงานสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีความเข้มแข็ง

4.7 มนต์ ศรีชนะสาร (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ภายหลังเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดเลย พบว่ารายได้ของเกษตรกรภายหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ด้านหนี้สินภายหลังเข้าร่วมโครงการได้เพิ่มขึ้น สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการ คปร. ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเข้าร่วมโครงการ คปร. มีบางส่วนเห็นด้วยกับโครงการในประเด็นที่ว่าผลตอบแทนจากผลผลิตพืชอื่นบนที่นาเดิมตามโครงการจะดีกว่าปลูกข้าวและเกษตรกรต้องการให้ช่วยหาตลาด เพื่อระบายผลผลิตที่ปลูกตามนโยบายของโครงการด้วย

4.8 กัญญา เหมือนพรรณราย บุญลาภ โสวัณณะ และสุพัทธภรณ์ หิรัญวรรณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินผลโครงการแก้ไขความยากจนปี 2538 พบว่า การดำเนินโครงการแก้ไขความยากจนปี 2538 ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการให้ครัวเรือนเป้าหมายยืมเงินทุนไปประกอบอาชีพในรอบที่ 1 มีบางหมู่บ้านหมุนเวียนให้ครัวเรือนเป้าหมายยืมเงินทุน รอบที่ 2 บ้างแล้ว ประเภทอาชีพที่ครัวเรือนยืมเงินลงทุนไปมากที่สุดเป็นอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาเป็นอาชีพค้าขาย อุตสาหกรรมในครัวเรือน ช่างและรับจ้างตามลำดับ ส่วนใหญ่นำไปประกอบอาชีพเดิม การส่งเงินยืมไม่ครบตามกำหนดสัญญา ครัวเรือนไม่ส่งใช้ตามกำหนดสัญญา เนื่องจากประสบ

4.9 วรลักษณ์ มนต์เอื้อศิริ (2529:บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพในงานพัฒนาชุมชน ซึ่งผลการศึกษาความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้กับประชาชนในชนบทมีความเห็นที่คล้ายกันที่นำไปสู่การกำหนดรูปแบบการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพในงานพัฒนาชุมชน ช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่ 8 (2540-2544) ดังนี้

1. ควรผสมผสานระหว่างการส่งเสริมอาชีพทั่วไปกับโครงการ กข.คจ. เข้าด้วยกัน
2. ควรรวมกลุ่มในการพัฒนาอาชีพ จากเพศ วัย สถานะ ไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน ก่อนจึงแยกส่วนภายหลัง
3. ควรส่งเสริมอาชีพรายบุคคล ร่วมด้วยกับอาชีพรายกลุ่ม
4. ประชาชนควรมีโอกาสตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยตนเอง

5. เงินทุนในการประกอบอาชีพ จัดเป็นเงินทุนระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ระยะยาวไม่เกิน 5 ปี

4.10 สุเทพ ปาสติกแพทย์ (2539:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน ของกระทรวงมหาดไทย ปี 2537 : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้เพิ่มขึ้น คร่าวเรือนยากจนมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 แต่การเพิ่มขึ้นยังต่ำกว่า 5,000 บาท เป็นส่วนใหญ่
2. ด้านความรู้ที่เกี่ยวกับโครงการ กข.คจ. คร่าวเรือนยากจนมีความรู้ดีในทางที่ดี ร้อยละ 95.5

4.11 กรมการพัฒนาชุมชน (2539:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสต.) ของกลุ่ม กพสต. ที่มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานสูงพบว่าความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ กพสต.อายุของ กพสต. และ ลักษณะผู้นำของ กพสต. มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ กพสต.

4.12 กรมการพัฒนาชุมชน (2528:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อ ความแตกต่าง ในความสำเร็จของสำนักงานพัฒนาชุมชน พบปัจจัยที่แตกต่างกันในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในงานพัฒนาชุมชน และที่ไม่ประสบความสำเร็จในงานพัฒนาชุมชน

4.13 รวีวรรณ พงษ์ทองเมือง (2545:62) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำนโยบาย ภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ : การศึกษาวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์ในธุรกิจโรงแรม พบว่ารูปแบบ พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติในระดับล่าง ซึ่งได้แก่ กลุ่มบุคคล 3 ฝ่าย คือ เจ้าหน้าที่สรรพากร ผู้ประกอบการ และประชาชน ยังไม่ได้ให้ระดับความร่วมมือของผู้ปฏิบัติระดับล่างค่อนข้างน้อย (ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติระดับล่าง หมายถึง ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่สรรพากร ผู้ประกอบการ และประชาชนผู้ใช้บริการที่มีต่อ นโยบายภาษีมูลค่าเพิ่ม) ก็เพราะผู้ปฏิบัติระดับล่างทุกกลุ่ม ต่างมี ปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้น ภายในกระบวนการของการนำ นโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ โดย ทางเจ้าหน้าที่สรรพากรก็พบปัญหาความไม่ชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความ ไม่เหมาะสมของการกำหนดภารกิจ และการมอบหมายงาน ความไม่เหมาะสมของมาตรการ ควบคุมประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริม อีกทั้งสมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติก็ยังคงขาดแคลน ทรัพยากรทางด้านต่าง ๆ อีกด้วย ส่วนทางด้านผู้ประกอบการและประชาชนก็พบปัญหา การ ประชาสัมพันธ์ที่ล้มเหลวของกรมสรรพากร และขาดแรงจูงใจที่ดี ทำให้การนำนโยบาย ภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ ยังไม่ประสบความสำเร็จอย่างมาก

4.14 สุคนธ์ จตุชัย (2536:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พบว่าปัจจัยที่มีผลสำเร็จในการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม การเคยได้รับความรู้และประสบการณ์ในกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน การที่กรรมการยึดหลักการบริหารในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์

4.15 ยุทธนา มุ่งสมัคร(2539:บทคัดย่อ)ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล ในจังหวัดชัยภูมิพบว่า ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ ส่วนปัจจัยด้านความพอใจในการทำงาน คือ นโยบาย และการบริหารงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน สัมพันธภาพกับผู้อื่น และเพื่อนร่วมงาน ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ทำให้โอกาสและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน นอกจากนี้ยังสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ได้

4.16 อุทัย เสริมศรี (2539:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยความจำเป็นพื้นฐาน : ศึกษากรณี อำเภอสำโรงพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน คือ ตัวแปรด้านเพศ ระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน การฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคณะกรรมการหมู่บ้าน การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ทางราชการและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ได้แก่ อายุ รายได้ ตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน การศึกษา และสถานภาพการสมรส

จากการที่ได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่ที่เกี่ยวข้องต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านที่ควรนำมาศึกษาได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ(independent variable) คือปัจจัยเกี่ยวกับบุคคลได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 สถานภาพการสมรส
 - 1.4 ระดับการศึกษา
 - 1.5 อาชีพ

2. ตัวแปรตาม(dependent variable) ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่
 - 2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
 - 2.2 ระดับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
 - 2.3 ระดับการตรวจสอบและติดตามผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ของจังหวัด อ่างทอง

1.1.1 อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 42 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 598 คน

1.1.2 อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 41 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 585 คน

1.1.3 อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 34 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 485 คน

1.1.4 อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 86 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 1,230 คน

1.1.5 อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 53 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 763 คน

1.1.6 อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 89 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 1,267 คน

1.1.7 อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 27 คน จากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 379 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสูตร ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านของจังหวัดอ่างทอง

อำเภอ	จำนวนกองทุน	จำนวนคณะกรรมการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เมืองอ่างทอง	81	598	42
ไชโย	51	585	41
ป่าโมก	47	485	34
โพธิ์ทอง	110	1,230	86
แสวงหา	61	763	53
วิเศษชัยชาญ	126	1,267	89
สามโก้	37	379	27
รวม	513	5,307	372

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาถึง ความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน แบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน และระดับความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน

2.2 เกณฑ์การวิเคราะห์แบบสอบถาม

ประเมินระดับความคิดเห็นของสมาชิกโครงการกองทุนหมู่บ้าน และระดับความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน ในลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) ซึ่งแต่ละคำถามเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด สำหรับการกำหนดน้ำหนักคะแนนโดยการประมาณค่าเฉลี่ย โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับคือ

- มากที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นทั้งหมด
- มาก หมายถึง มีความคิดเห็นกับข้อนั้นเป็นส่วนใหญ่
- ปานกลาง หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน

น้อย หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน
 น้อยที่สุด หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นทั้งหมด
 คำตอบที่ใช้ในแบบสอบถาม เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตาราง 3.2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนในมาตรวัด

ระดับความคิดเห็น/ความสำเร็จ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านรายข้อ ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้เรียกว่า Arbitrary weighting method และหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้

ระดับความสำเร็จมากที่สุด	ช่วงคะแนน 4.51-5.00 คะแนน
ระดับความสำเร็จมาก	ช่วงคะแนน 3.51-4.50 คะแนน
ระดับความสำเร็จปานกลาง	ช่วงคะแนน 2.51-3.50 คะแนน
ระดับความสำเร็จน้อย	ช่วงคะแนน 1.51-2.50 คะแนน
ระดับความสำเร็จน้อยที่สุด	ช่วงคะแนน 1.00-1.50 คะแนน

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นดังนี้

2.3.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการหาความเที่ยงตรงดังนี้

1) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รอง ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องและเหมาะสมก่อน

2) นำแบบสอบถามชุดนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญคือ คุณสุริน ทรายาทิน ผู้อำนวยการยุทธศาสตร์และประชาสัมพันธ์กองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ คุณวรารักษ์ เนินน้อย ผู้อำนวยการสำนัก

ผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ และคุณจรัสศรี รักษาเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนคอตันคลอง 27 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content validity) และความเหมาะสมของภาษา โดยถือเกณฑ์ตัดสินตรงกัน ไม่น้อยกว่า 2 ท่านแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อน

3) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รองอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายแล้วจึงนำออกไปทดลองใช้

2.3.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการหาความเชื่อมั่นดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างทั่วไปและประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

2) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาวิธีการของครอนบาค (Cronbach s alpha coefficient) โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป

3) ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ พบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9811 ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3.3 ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability analysis)

Item total statistics	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item total correlation	Alpha if item deleted
A1.	194.8522	1466.5306	0.5967	0.9809
A2	195.0806	1465.4167	0.5722	0.9810
A3	194.9274	1464.6767	0.5630	0.9810
A4	194.5134	1473.0645	0.5140	0.9810
A5	194.9785	1470.0750	0.5425	0.9810
A6	195.7151	1459.9833	0.5631	0.9810
A7	195.5000	1455.0216	0.6311	0.9809
A8	195.0806	1456.0959	0.7034	0.9807
A9	195.3548	1453.8360	0.6825	0.9808
B1	194.9973	1453.9326	0.7342	0.9807
B2.	195.5161	1441.0321	0.7471	0.9806

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

Item total statistics	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item total correlation	Alpha if item deleted
B3	194.5296	1471.1393	0.5531	0.9810
B4	194.9435	1453.2987	0.6630	0.9808
B5	195.9462	1438.0079	0.7262	0.9807
B6	194.8065	1464.3344	0.5976	0.9809
B7	195.0699	1446.9169	0.7131	0.9807
B8	195.0269	1459.3524	0.6386	0.9808
B9	195.0134	1450.5632	0.7654	0.9806
B10	194.9677	1443.0124	0.7884	0.9806
B11	194.9597	1443.8070	0.7840	0.9806
B12	195.4677	1434.7672	0.7772	0.9806
B13	195.6344	1434.0061	0.7522	0.9807
B14	194.5108	1464.7142	0.6027	0.9809
B15	195.0242	1447.1773	0.7876	0.9806
B16	195.1344	1449.7824	0.6801	0.9808
B17	195.2258	1443.1402	0.8081	0.9805
B18	195.2876	1448.8739	0.7608	0.9806
B19	194.7796	1457.4499	0.6813	0.9808
B20	194.4919	1460.6711	0.6655	0.9808
B21	194.3253	1467.3737	0.6040	0.9809
B22	194.3360	1467.0377	0.5946	0.9809
B23	194.3817	1465.7137	0.6024	0.9809
B24	195.4973	1433.2156	0.7827	0.9806
B25	194.6774	1465.0439	0.6316	0.9809
B26	194.8575	1458.5430	0.7190	0.9807
C1	195.1774	1449.9307	0.7522	0.9806
C2	195.1075	1455.0019	0.7173	0.9807

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

Item total statistics	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item total correlation	Alpha if item deleted
C3	195.1371	1449.0351	0.7585	0.9806
C4	195.0000	1457.8976	0.6535	0.9808
C5	195.0618	1453.5245	0.6069	0.9809
C6	194.7796	1463.4445	0.4609	0.9812
C7	195.4274	1438.7845	0.7706	0.9806
C8	195.4328	1436.6505	0.7974	0.9805
C9	195.7661	1432.7080	0.7592	0.9806
C10	195.8038	1435.9048	0.7505	0.9806
C11	195.9086	1433.9916	0.7293	0.9807
C12	195.8199	1434.4985	0.7110	0.9808
C13	195.2016	1438.9754	0.7349	0.9807
C14	195.4032	1427.6375	0.7992	0.9806
D11	194.9355	1461.6292	0.6943	0.9808
D12	195.3118	1449.1047	0.7563	0.9806
D13	195.6263	1440.9786	0.6983	0.9808
D14	195.0806	1459.2819	0.7545	0.9807
D15	195.1156	1460.9057	0.6692	0.9808
D16	194.7473	1470.5937	0.5167	0.9810
D21	194.9812	1471.6573	0.5718	0.9810
D22	195.2204	1459.4823	0.7052	0.9808
D23	194.7608	1473.7890	0.4818	0.9811
D24	194.8011	1471.1517	0.5175	0.9810
D25	195.0887	1460.7603	0.6836	0.9808

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากการสอบถามดังนี้

- 3.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดอ่างทอง
- 3.2 ผู้วิจัยจะดำเนินการรวบรวมด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถามออกไปและรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจนครบจำนวน 372 ชุด
- 3.3 แบบสอบถามที่ได้จัดเก็บและทำการตรวจสอบแล้วมาทำการจัดระเบียบและสร้างคู่มือลงรหัสนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านในครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

- 4.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากร
- 4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการจัดค่าเฉลี่ยทั่วไปของประชากร โดยวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงาน วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของ โครงการกองทุนหมู่บ้านและระดับความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อหาค่าการกระจายข้อมูล
- 4.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยข้อมูลทั่วไปกับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน โดยวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One way anova) ใช้สถิติการทดสอบ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $<.05$
- 4.4 การทดสอบสมมติฐานหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correiation coefficient) , Multiple regression

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา เขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง โดยบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยจำนวนแบบสอบถามที่แจกจ่ายออกไปจำนวน 372 ชุด และได้รับกลับคืนมาจำนวน 372 ชุด และสามารถนำมาวิเคราะห์และประมวลผลได้จำนวน 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยศึกษาองค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดหลัก 2 ด้าน

ด้านแรกคือตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ

ด้านที่สองคือตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน โดยแบ่งเป็น ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ระดับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ระดับการตรวจสอบและติดตามผล ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงให้โครงการกองทุนหมู่บ้านประสบผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุน การตรวจสอบและติดตามผล ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยแยกวิเคราะห์ในภาพรวม และรายข้อ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

**ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)
และค่าร้อยละ (Parentage)**

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	244	65.58
หญิง	128	34.42
รวม	372	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า – 29 ปี	11	3.01
30 – 34 ปี	21	5.57
35 – 39 ปี	41	11.02
40 – 44 ปี	75	20.18
45 – 49 ปี	91	24.47
50 – 54 ปี	42	11.27
55 – 59 ปี	49	13.21
60 ปีขึ้นไป	42	11.27
รวม	372	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	32	8.57
สมรส	313	84.12
หย่า/หม้าย	27	7.31
รวม	372	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	5	1.32
ประถมศึกษา	143	38.43
มัธยมศึกษา	175	47.03
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	49	13.22
รวม	372	100.0
อาชีพ		
เกษตรกร	203	54.57
ค้าขาย/กิจการส่วนตัว	72	19.38
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	18.76
พนักงานบริษัท/รับจ้างทั่วไป	27	7.29
รวม	372	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 และ เพศหญิงจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4

2. อายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุระหว่าง 45-49 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40-44 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 55-59 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 50-54 ปี และ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 30-34 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 น้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า - 29 ปี มีเพียง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

3. สถานภาพสมรส

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 84.1 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือ มีสถานภาพโสด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 น้อยที่สุดคือ และสถานภาพหย่า/หม้าย มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

4. ระดับการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 น้อยที่สุดคือ ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีเพียง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

5. อาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือ ค้าขาย/กิจการส่วนตัว จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 น้อยที่สุดคือ พนักงานบริษัท/รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน

ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุน การตรวจสอบและติดตามผล ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยแยกวิเคราะห์ในภาพรวม และรายชื่อ

ตารางที่ 4.2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในภาพรวม เขตจังหวัดอ่างทอง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	3.30	0.64	ปานกลาง	2
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	3.43	0.69	ปานกลาง	1
การตรวจสอบและติดตามผล	3.05	0.84	ปานกลาง	3
รวม	3.26	0.68	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดย การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และการตรวจสอบและติดตามผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมประชุมเมื่อมีการให้ความรู้	3.56	0.78	มาก	2
2. สมาชิกกองทุนฯ เสนอความคิดเห็นในการประชุม	3.33	0.84	ปานกลาง	4
3. สมาชิกกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการจัดเวทีชาวบ้าน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติงาน	3.48	0.87	ปานกลาง	3
4. สมาชิกกองทุนฯ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของ กองทุนฯ	3.90	0.74	มาก	1
5. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน	3.43	0.77	ปานกลาง	5
6. สมาชิกกองทุนฯ มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายใน ครัวเรือน	2.69	0.97	ปานกลาง	9
7. มีการรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อการพึ่งพาตนเอง	2.91	0.97	ปานกลาง	8
8. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ ต่างๆ ของกองทุนฯ	3.33	0.86	ปานกลาง	6
9. สมาชิกกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความ ยากจน	3.05	0.92	ปานกลาง	7
รวม	3.29	0.92	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุน หมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น คือ ข้อ 4) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และ ข้อ 1) สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมประชุมเมื่อมีการให้ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

ตารางที่ 4.4 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุน หมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

	การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1.	มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	3.41	0.86	ปานกลาง	14
2.	คณะกรรมการได้รับการฝึกอบรม และศึกษาดูงานเพิ่มเติมด้านบริหารจัดการ และพัฒนาอาชีพ	2.89	1.07	ปานกลาง	23
3.	มีการพิจารณาอนุมัติเงินกองทุนฯ ให้สมาชิกกู้ยืม โดยคณะกรรมการกองทุนฯ ด้วยความรวดเร็ว	3.88	0.73	มาก	6
4.	มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี	3.47	0.96	มาก	11
5.	มีการคัดเลือกสมาชิกกองทุนฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นเพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกท่านอื่นๆ	2.46	1.15	ปานกลาง	25
6.	มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันเสมอ	3.60	0.83	มาก	9
7.	คณะกรรมการมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ	3.34	1.01	ปานกลาง	17
8.	มีการประสานงานและได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.38	0.87	ปานกลาง	16
9.	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนฯ	3.40	0.88	ปานกลาง	15
10.	มีการประชาสัมพันธ์การชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง	3.44	0.98	ปานกลาง	13
11.	มีการประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินอย่างต่อเนื่อง	3.45	0.97	ปานกลาง	12
12.	มีการประชาสัมพันธ์การประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง	2.94	1.13	ปานกลาง	21

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
13.	มีการแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพให้กับสมาชิกกองทุนฯ	2.77	1.18	ปานกลาง	24
14.	มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เมื่อใกล้ถึงเวลาคืนเงิน	3.90	0.81	มาก	5
15.	มีการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกองทุนฯ เพื่อให้ดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.38	0.91	ปานกลาง	16
16.	มีการประชุมร่วมเพื่อหาแนวทางแก้ไข ในกรณีผู้กู้ไม่คืนเงินตามเวลาที่กำหนด	3.27	1.00	ปานกลาง	18
17.	มีการประชุมสรุปอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาจากการดำเนินงานให้สมาชิกได้ทราบ	3.18	0.96	ปานกลาง	19
18.	มีการติดต่อประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับกองทุนอื่นๆ	3.12	0.92	ปานกลาง	20
19.	คณะกรรมการกองทุนฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.63	0.86	มาก	8
20.	มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส	3.92	0.81	มาก	4
21.	มีการกำหนดระเบียบการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน	4.08	0.75	มาก	1
22.	มีการกำหนดระเบียบการชำระเงินกู้ยืมอย่างชัดเจน	4.07	0.77	มาก	2
23.	มีการกำหนดระเบียบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ อย่างชัดเจน.	4.03	0.79	มาก	3
24.	มีการสำรวจ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	2.91	1.15	ปานกลาง	22
25.	มีการจัดสรรเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนฯ	3.73	0.77	มาก	7
26.	คณะกรรมการกองทุนมีความรู้ในเรื่องการออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ	3.55	0.79	มาก	10
	รวม	3.43	0.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านโดยรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 21) มีการกำหนดระเบียบการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน มีระดับการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 รองลงมาคือ ข้อ 22) มีการกำหนดระเบียบการชำระเงินกู้ยืมอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ข้อ 23) มีการกำหนดระเบียบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ข้อ 20) มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ข้อ 14) มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เมื่อใกล้ถึงเวลาคืนเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ข้อ 3) มีการพิจารณาอนุมัติเงินกองทุนฯ ให้สมาชิกกู้ยืมโดยคณะกรรมการกองทุนฯ ด้วยความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ข้อ 25) มีการจัดสรรเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ข้อ 19) คณะกรรมการกองทุนฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ข้อ 6) มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ข้อ 26) คณะกรรมการกองทุนมีความรู้ในเรื่องการออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และข้อ 4) มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการตรวจสอบและติดตามผล

การตรวจสอบและติดตามผล		\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
1.	การตรวจสอบสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้เสนอไว้กับโครงการกองทุนฯ	3.23	0.91	ปานกลาง	6
2.	การติดตามผลสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้เสนอไว้กับโครงการกองทุนฯ	3.30	0.86	ปานกลาง	4
3.	การตรวจสอบสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการกองทุนฯ	3.27	0.92	ปานกลาง	5

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	การตรวจสอบและติดตามผล	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
4.	การติดตามผลสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนิน กิจกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กองทุนฯ	3.41	0.88	ปานกลาง	2
5.	มีการตรวจสอบสมาชิกกองทุนฯ ที่ผิดสัญญาการ ชำระเงิน	3.35	1.04	ปานกลาง	3
6.	มีการติดตามผลสมาชิกกองทุนฯ ที่ผิดสัญญาการ ชำระเงิน	3.63	1.08	มาก	1
7.	มีการตรวจสอบการประกอบอาชีพของสมาชิก กองทุนฯ	2.93	1.08	ปานกลาง	10
8.	มีการติดตามผลการประกอบอาชีพของสมาชิก กองทุนฯ	2.98	1.08	ปานกลาง	9
9.	มีการตรวจสอบที่มาของรายได้สมาชิกกองทุนฯ	2.64	1.19	ปานกลาง	11
10.	มีการติดตามผลที่มาของรายได้สมาชิกกองทุนฯ	2.60	1.15	ปานกลาง	12
11.	มีการตรวจสอบรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของ สมาชิกกองทุนฯ	2.50	1.22	ปานกลาง	14
12.	มีการติดตามผลรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของ สมาชิกกองทุนฯ	2.59	1.24	ปานกลาง	13
13.	คณะกรรมการมีการตรวจสอบ การเงินการบัญชี อย่างสม่ำเสมอ	3.21	1.12	ปานกลาง	7
14.	มีการกำหนดแผนการตรวจสอบและติดตามผลการ ดำเนินงานกองทุนฯ	3.01	1.22	ปานกลาง	8
	รวม	3.05	0.84	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีต่อปัจจัย
ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เขตจังหวัดอ่างทองด้านการตรวจสอบ
และติดตามผล โดยรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 6) มีการติดตามผลสมาชิกกองทุนฯ ที่ผิดสัญญาการชำระเงิน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามเพศ

ปัจจัยส่วนบุคคล	(N=372)	\bar{X}	S.D.	t	p
เพศ					
ชาย	244	3.191	0.683	-2.618	.009
หญิง	128	3.382	0.611		

จากตารางที่ 4.6 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านที่เป็นเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.382 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสูงกว่าเพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.191 อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามเพศพบว่าแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอายุ

ปัจจัยส่วนบุคคล	(N=372)	\bar{X}	S.D.	f	p
อายุ				1.409	.200
ต่ำกว่า – 29 ปี	11	3.701	0.522		
30 – 34 ปี	21	3.280	0.641		
35 – 39 ปี	41	3.301	0.670		
40 – 44 ปี	75	3.270	0.642		
45 – 49 ปี	91	3.162	0.690		
50 – 54 ปี	42	3.181	0.712		
55 – 59 ปี	49	3.231	0.651		
60 ปีขึ้นไป	42	3.401	0.611		

จากตารางที่ 4.7 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกที่มีอายุต่ำกว่า-29 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.701 ซึ่งอยู่ในระดับมาก กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.301 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.401 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอายุ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ปัจจัยส่วนบุคคล	(N=372)	\bar{X}	S.D.	f	p
สถานภาพสมรส				0.592	.554
โสด	32	3.313	0.751		
สมรส	313	3.242	0.660		
หย่า/หม้าย	27	3.371	0.660		

จากตารางที่ 4.8 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน ของสมาชิกที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.371 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มสมาชิกที่เป็น โสดที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.313 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่สมรสแล้วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.242 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามสถานภาพสมรสพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล	(N=372)	\bar{X}	S.D.	f	p
ระดับการศึกษา				2.363	.071
ต่ำกว่าประถมศึกษา	5	3.913	0.880		
ประถมศึกษา	143	3.190	0.601		
มัธยมศึกษา	175	3.302	0.690		
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	49	3.231	0.762		

จากตารางที่ 4.9 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.913 ซึ่งอยู่ในระดับมาก กลุ่มสมาชิกที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.302 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.190 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.231 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยส่วนบุคคล	(N=372)	\bar{X}	S.D.	f	p
อาชีพ				1.678	.171
เกษตรกร	203	3.231	0.960		
ค้าขาย/กิจการส่วนตัว	72	3.280	0.642		
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	70	3.212	0.631		
พนักงานบริษัท/รับจ้างทั่วไป	27	3.522	0.522		

จากตารางที่ 4.10 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/รับจ้างทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.522 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มสมาชิกที่มีอาชีพเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.231 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.212 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย/กิจการส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.280 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เช่นกัน และเมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อ ปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ปัจจัยความสำเร็จของ โครงการกองทุนหมู่บ้าน
เขตจังหวัดอ่างทอง

ปัจจัย	ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน
การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	0.686*
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	0.765*
การตรวจสอบและติดตามผล	0.766*

จากตารางที่ 4.11 ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทอง ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.686$) กล่าวคือ หากสมาชิกมีส่วนร่วมในการกับกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนอย่างต่อเนื่อง จะมีผลให้โครงการกองทุนหมู่บ้านมีความสำเร็จสูงด้วย

2. การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.765$) กล่าวคือ หากกองทุน ฯ มีการบริหารจัดการกองทุนที่ดี จะมีผลให้โครงการกองทุนหมู่บ้านมีความสำเร็จสูงด้วย

3. การตรวจสอบและติดตามผล ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านด้านการตรวจสอบและติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.766$) กล่าวคือ หากกองทุน ฯ มีการตรวจสอบและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จะมีผลให้โครงการกองทุนหมู่บ้านมีความสำเร็จสูงด้วย

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์หาปัจจัย ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านเขตจังหวัดอ่างทอง

ปัจจัย (Constant)	B	Beta	t	Sig.
	.911		8.409	.000*
การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	.214	.221	4.807	.000*
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	.255	.281	4.456	.000*
การตรวจสอบและติดตามผล	.281	.379	6.587	.000*
R = .811	R ² = .657	Std.Error of the Estimate = .3662	F = 235.029	Sig = .000*

จากตารางที่ 4.12 พบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และการตรวจสอบและติดตามผล มีผลต่อความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน ในทางบวก (R=.811) โดยปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความผันแปรของระดับการปฏิบัติงาน ได้ร้อยละ 65 โดยมีความคลาดเคลื่อนประมาณร้อยละ 36.62 และจากการทดสอบค่า F พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อต่อความสำเร็จของ โครงการกองทุนหมู่บ้านมีอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้าน (F=235.029 Sig= .000*) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน” กรณีศึกษา จังหวัด
อ่างทอง ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาที่สำคัญเป็น 3 ข้อ ได้แก่ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และ
ข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านจังหวัด
อ่างทอง

1.1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นปัจจัยความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน
ในจังหวัดอ่างทองจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.1.3 เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะและปรับปรุงกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดอ่างทอง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งเป็น
อำเภอเมืองอ่างทองมีคณะกรรมการ 598 คน กลุ่มตัวอย่าง 59 คน อำเภอไชโยมีคณะกรรมการ 585
คน กลุ่มตัวอย่าง 37 คน อำเภอป่าโมกมีคณะกรรมการ 485 คน กลุ่มตัวอย่าง 34 คน อำเภอโพธิ์
ทองมีคณะกรรมการ 1,230 คน กลุ่มตัวอย่าง 80 คน อำเภอแสวงหามีคณะกรรมการ 763 คน กลุ่ม
ตัวอย่าง 44 คน อำเภอวิเศษชัยชาญมีคณะกรรมการ 1,267 คน กลุ่มตัวอย่าง 91 คน อำเภอสามโก้
มีคณะกรรมการ 379 คน กลุ่มตัวอย่าง 27 คน

โดยสรุปแล้วคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจังหวัดอ่างทองมีคณะกรรมการ
ทั้งสิ้น 5,307 คน และนำมาแทนค่าโดยสุตร ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) เพื่อหาขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 372 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด และผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9811 ระดับความเชื่อมั่น 95% และแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 ชุด

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 372 ชุด ซึ่งเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง และใช้เวลาในการจัดเก็บและรวบรวมแบบสอบถามเป็นระยะเวลา 2 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2549 ถึง 15 กันยายน 2549 และสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาได้มีจำนวน 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกออกไปทั้งหมด

ในการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตารางรวม ทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนาสำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นการนำข้อมูลมาเขียนบรรยายหรือพรรณนาพร้อมภาพและตารางประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีจำนวน 372 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รองลงมาเป็นเพศหญิง ส่วนทางด้านอายุพบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45-49 ปี รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40-44 ปี อายุ 55-59 อายุ 50-54 60 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 29 ปีตามลำดับ ส่วนทางด้านสถานภาพการสมรสพบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้ว และรองลงมาสถานภาพโสด และหย่า/หม้าย ตามลำดับ ส่วนทางด้านระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา รองลงมาระดับประถมศึกษา ระดับปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าระดับประถมศึกษาตามลำดับ ส่วนทางด้านอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมาคือค้าขาย/กิจการส่วนตัว รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัท/รับจ้างทั่วไปตามลำดับ

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน

1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็น

สำคัญ 7 เรื่อง ได้แก่ 1.สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมในการจัดเวทีชาวบ้าน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติงาน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเสนอความคิดเห็นในการประชุม 3.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน 4.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเข้าร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับและหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน 5.สมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน 6.มีการรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อการพึ่งพาตนเอง 7.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือน

ยกเว้น 2 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเข้าร่วมประชุมเมื่อมีการให้ความรู้

2) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 15 เรื่อง ได้แก่ 1.มีการประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินอย่างต่อเนื่อง 2.มีการประชาสัมพันธ์การชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง 3.มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ 4.มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน 5.มีการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 6.คณะกรรมการมีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายอย่างเป็นระบบ 7.มีการประสานงานและได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8.มีการประชุมร่วมเพื่อหาแนวทางแก้ไข ในกรณีผู้กู้ไม่คืนเงินตามเวลาที่กำหนด 9.มีการประชุมสรุปอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาจากการดำเนินงานให้สมาชิกได้ทราบ 10.มีการติดต่อประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับกองทุนหมู่บ้านอื่นๆ 11.มีการประชาสัมพันธ์การประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง 12.มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 13.คณะกรรมการได้รับการฝึกอบรม และศึกษาดูงานเพิ่มเติมด้านบริหารจัดการ และพัฒนาอาชีพ 14.มีการแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 15.มีการคัดเลือกสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นเพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกท่านอื่นๆ

ยกเว้น 11 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1.มีการกำหนดระเบียบการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน 2.มีการกำหนดระเบียบการชำระเงินกู้อย่างชัดเจน 3.มีการกำหนดระเบียบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจน 4.มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส 5.มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเมื่อใกล้ถึงเวลาคืนเงิน 6.การพิจารณาอนุมัติเงินกองทุนหมู่บ้าน ให้สมาชิกกู้ยืม โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านด้วยความรวดเร็ว 7.มีการจัดสรรเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนหมู่บ้าน 8.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน 9.มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้อง

ให้เป็นปัจจุบันเสมอ 10.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ในเรื่องการออกระเบียบข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ 11.มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

3) การตรวจสอบและติดตามผล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการตรวจสอบและติดตามผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 14 เรื่อง ได้แก่ 1. การติดตามผลสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการกองทุนหมู่บ้าน 2. มีการตรวจสอบสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ผิดสัญญาการชำระเงิน 3. การติดตามผลสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้เสนอไว้กับโครงการกองทุนหมู่บ้าน 4. การตรวจสอบสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการกองทุนหมู่บ้าน 5. การตรวจสอบสมาชิกที่ได้รับเงินกู้ให้ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้เสนอไว้กับโครงการกองทุนหมู่บ้าน 6. คณะกรรมการมีการตรวจสอบ การเงินการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ 7. มีการกำหนดแผนการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน 8. มีการติดตามผลการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 9. มีการตรวจสอบการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 10. มีการตรวจสอบที่มาของรายได้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 11. มีการติดตามผลที่มาของรายได้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 12. มีการติดตามผลรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 13. มีการตรวจสอบรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ยกเว้น 1 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการตรวจสอบและติดตามผลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการติดตามผลสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ผิดสัญญาการชำระเงิน

1.3.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1) จำแนกตามเพศ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามเพศพบว่าแตกต่างกัน

2) จำแนกตามอายุ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอายุพบว่าไม่แตกต่างกัน

3) จำแนกตามสถานภาพสมรส เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามสถานภาพการสมรสพบว่าไม่แตกต่างกัน

4) จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าไม่แตกต่างกัน

5) จำแนกตามอาชีพ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านจำแนกตามอาชีพพบว่าไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การอภิปรายผลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ตอนที่ 3 การตรวจสอบและติดตามผล

มีรายละเอียดแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางสืบเนื่องมาจากสมาชิกกองทุนไม่ค่อยมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยมีส่วนร่วมเรียนรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาความยากจน หรือพัฒนาในกิจกรรมต่างๆ โดยแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านกล่าวไว้ว่า สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการกองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ตลอดจนร่วมสร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527:112) ได้ให้คำนิยามเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527:112) ได้ให้คำนิยามการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางสังคมว่า เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อกลุ่มบุคคล และระหว่างกลุ่มต่อกลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนประกอบของกิจกรรมของกลุ่มนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ อคิน รพีพัฒน์ (2527:320) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนดจากภายนอกว่าให้ประชาชนมาร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ทุกอย่างต้องเป็นเรื่องของประชาชนที่จะคิดขึ้นมา

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับปานกลางสืบเนื่องมาจากคณะกรรมการยังขาดการประชุมในด้านการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ขาดความชำนาญทางด้านการฝึกอบรม ด้านการแนะนำอาชีพแก่สมาชิกกองทุน ทางด้านการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการดำเนินงาน โดยแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านกล่าวไว้ว่า สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่จะต้องร่วมกันในการบริหารจัดการ โดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้าน สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทางการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เลือกคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กำหนด จิราภรณ์ สว่างเนตร (2543:1) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า กระบวนการอย่างหนึ่งอย่างใดที่มีคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันทำสัถยกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมนึก มนธ์จันทร์(2538:31) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า กระบวนการในการดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน แต่กิจกรรมนั้นจะเป็นไปในลักษณะที่แตกต่างกัน คือฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจสั่งการ อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลในองค์การร่วมกันวางไว้ โดยมีระเบียบแบบธรรมเนียมหลักปฏิบัติ มีการใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม แต่ไม่สอดคล้องกับ มนัส สุขรุ่งเรือง (2540 : 80-82) ได้ประเมินผลโครงการแก้ไขความยากจน(กข.คจ.) ปี พ.ศ. 2538 ของจังหวัดอุทัย พบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในโครงการ กข.คจ. มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุน โครงการอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 การตรวจสอบและติดตามผล

ผลการศึกษาพบว่าการตรวจสอบและติดตามผลของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางสืบเนื่องมาจากขาดการตรวจสอบและติดตามผลสมาชิกว่าใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ขาดการตรวจสอบและติดตามผลในการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุน ขาดการตรวจสอบและติดตามผลที่มาของรายของสมาชิกกองทุน ขาดการตรวจสอบทางด้านการบัญชี และแผนการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานของกองทุน โดยแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านกล่าวไว้ว่า ระบบการติดตามและตรวจสอบภายใน จัดให้มีกลไกเพื่อทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบ โดยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่มและองค์การที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและผู้นำท้องถิ่น โดยการติดตามตรวจสอบมี 2 อย่างคือ

1. ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการกองทุนและบัญชี ติดตามตรวจสอบสมาชิกผู้กู้ยืม ความหมายของการตรวจสอบ เจริญ เกษฏาวัลย์(อ้างในรังสฤษฎ์ ทัศนพยัคฆ์ 2546:34) ได้ให้ความหมายของการตรวจสอบไว้ดังนี้ การตรวจสอบหมายถึง กระบวนการการตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์การหรือคณะบุคคลหรือส่วนบุคคลอย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และรายงานผลนั้นสื่อความต่อผู้รับประโยชน์หรือผู้ใช้บริการตรวจสอบที่มีส่วนได้เสีย การจัดประเภทงานตรวจสอบ แบ่งตามวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นภาพแนวคิดหลักและการตรวจสอบยุคปัจจุบัน Pinto and Slevin (1988:479-512) ได้ให้ความหมายของการติดตามไว้ว่า คือกระบวนการของการควบคุมโครงการนั่นเอง จุดประสงค์หลักของการควบคุมได้แก่การที่บุคลากรรับรู้ถึงสถานะและความเคลื่อนไหวของโครงการต่างๆ ขั้นตอนในการดำเนินงาน สามารถได้รับข้อมูลข่าวสารป้อนกลับเข้ามา เพื่อวัดเปรียบเทียบว่าผลการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้หรือไม่ ถ้าไม่ได้จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร กลไกได้รับข้อมูลป้อนกลับจะช่วยให้ผู้จัดการ โครงการและทีมงานสามารถคาดการณ์ถึงแนวทางในการป้องกันปัญหาด้านต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาในด้านวิธีการ พฤติกรรมของบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ หรือการประสานงานก็ตามการติดตามผล เป็นวิธีหนึ่งของการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลของการปฏิบัติที่ได้กระทำไปแล้ว

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 3.1.1 ควรให้สมาชิกกองทุนแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
- 3.1.2 ควรให้สมาชิกกองทุนร่วมเรียนรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาความยากจน หรือพัฒนาในกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน
- 3.1.3 ควรสร้างจิตสำนึกให้คณะกรรมการจัดประชุมในด้านการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- 3.1.4 ควรฝึกอบรม ด้านการแนะนำอาชีพ ด้านการสร้างรายได้แก่สมาชิกกองทุนทางด้านการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย
- 3.1.5 ควรประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน
- 3.1.6 ควรตรวจสอบและติดตามผลสมาชิกว่าใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหรือไม่

3.1.7 ควรตรวจสอบและติดตามผลในการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุน
หมู่บ้าน

3.1.8 ควรตรวจสอบและติดตามผลที่มาของรายของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

3.1.9 ควรตรวจสอบทางด้านการบัญชี และแผนการตรวจสอบติดตามผลการ
ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำวิจัยเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหรือสองจังหวัดเพื่อเป็นข้อเปรียบเทียบในการทำวิจัย

3.2.2 ควรมีการประเมินผลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เข้าร่วมด้วยเพื่อให้เข้าถึงกลุ่ม
ตัวอย่างมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (2528) *ปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างในความสำเร็จของสำนักงานพัฒนาชุมชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้* กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย (อัคราเสนา)
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (2539) *ประสิทธิภาพโครงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสต.): ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสต.)* กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย (อัคราเสนา)
- กรรมณีภา ชมดี (2524) “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจศึกษาเฉพาะกรณี โครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อัคราเสนา)
- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (2548) “สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปี 2548 จังหวัดอ่างทอง ศูนย์ประสานงานคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับจังหวัดอ่างทอง” สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอ่างทอง (อัคราเสนา)
- กัญญา เหมือนพรรณราย, บุญลาภ ไสววัฒนะ และสุพัทธภรณ์ หิรัญวรรณ. (2538) *การประเมินผลโครงการแก้ไขความยากจนปี 2538* กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- จิตต์อนงค์ เลิศศรีสถิต (2542) “การประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท(สพช.) ธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- จิราภรณ์ สว่างเนตร (2543) *หลักการบริหารและพัฒนากรุงเทพมหานคร* เอกสารทางวิชาการของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2525) *การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท* คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อัคราเสนา)
- ชุมพร สังขปริษา (2528) “นโยบายสาธารณะ : การวางแผนและกลยุทธ์ในการตัดสินใจ เอกสารประกอบคำบรรยายในเรื่องรัฐประศาสนศาสตร์” มหาวิทยาลัยรามคำแหง (อัคราเสนา)
- คณีย์ สุทธิพงษ์ (2533) “การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วิทยุณาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นิภาพรรณ จันทร์เจ้า (2542) “การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ปี 2536 : ศึกษากรณีจังหวัดบุรีรัมย์” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- นรินทร์ จงวุฒิเวศน์ (2527) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท* ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ) กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภณการพิมพ์
- นุชจรินทร์ จันทร์เจ้า (2542) “การประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท(สพช.) ธนาคารออมสิน” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปกรณ์ ปรียาก (2545) *การบริหารโครงการ : แนวคิดและแนวทางในการสร้างความสำเร็จ คณะรัฐประศาสนศาสตร์* สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร เสมารธรรม
- ประชุม โพธิกุล (2538) *การบริหารโครงการจากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ (อัดสำเนา)*
- ประภาส นาคประกอบ (2538) “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธนาคารสุกร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยภูมิ” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัดสำเนา)
- “พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง(องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544” 2544,13 กรกฎาคม เล่ม 118 ตอนที่ 55 ก ราชกิจจานุเบกษา หน้า 1-11
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527) *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา* ในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ) กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภณการพิมพ์
- มนตรี พรหมลักษณ์ (2542) “การประเมินผลการดำเนินโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัดสำเนา)
- มนัส สุขรุ่งเรือง (2540) “การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กขคจ.) ของกระทรวงมหาดไทย ปี 2538 : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุทัย” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัดสำเนา)
- ยุทธนา มุ่งสมัคร (2539) “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัดสำเนา)

- รวีวรรณ พงษ์รองเรือง (2545) “ความรู้ความเข้าใจและการดำเนินนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี” ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัสสัมชัญ)
- รังสฤษฎ์ ทศนพัคฆ์ (2546) “ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้าน:ศึกษากรณี อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา” ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัสสัมชัญ)
- วรเดช จันทรศร (2538) “การบริหารการพัฒนา : การเปลี่ยนแปลงและทิศทางการบริหารและพัฒนา รวบรวมโดย อุทัย เลาวิเชียร เอกสารประกอบการศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์” (อัสสัมชัญ)
- วรลักษณ์ มนต์เอื้อศิริ (2539) *โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบส่งเสริมและอาชีพในงานพัฒนาชุมชน กลุ่มงานวิจัย กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย*
- วิชัย สงวนวงศ์วาน (2521) *องค์การและการจัดการ กรุงเทพมหานคร แมส พิธลิขิง*
- วิรุณศิริ อารยวงศ์ (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ไขแรงงานต่างด้าวไปปฏิบัติในจังหวัดราชบุรี 2545” ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์(อัสสัมชัญ)
- วีระชาติ สมบูรณ์วิทย์ (2538) “การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) กระทรวงมหาดไทย 2536” ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัสสัมชัญ)
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545) *องค์การและการจัดการ กรุงเทพมหานคร ธรรมสาร*
- สมนึก นนธ์จันทร์ (2538) *ริเอ็นจิเนียริง การยกเครื่องปรับรื้อกระบวนการบริหารยุคโลกาภิวัตน์* ชมรมส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู
- สุเทพ ปาลิกแพทย์ (2539) “การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ของ กระทรวงมหาดไทย ปี 2537 : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ” ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัสสัมชัญ)
- สุคนธ์ จตุชัย (2536) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัสสัมชัญ)

- อคิน รพีพัฒน์ (2527) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ) กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- อุทัย เสริมศรี (2539) “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยความจำเป็นพื้นฐาน : ศึกษากรณี อำเภอสำโรง” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (อัคราเนนา)
- Certo, Samuel C.Modern (2000) *Management* 8th ed. New Jersey : Prentice-Halls .
- Pinto, Jeffery K. and Slevin, Dennis P (1988) "Critical Success Factors in Project implementation" In David I. Cleland and William R. King ed. *Project Management Handbook*. New York : Van Nostrand Reinhold.
- Pinto, Jeffery K. and Slevin, Dennis P(1994) *The Project Implementation Profile : "An International perspective"* In David I. Cleland and Roland Garies. *Global Project Management Handbook* Singapore : McGraw-Hill.
- Schermerhorn, John R. Jr. (1999) *Management* 5th ed. USA : John Wiley & Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ที่ ศธ 0522.17/ว 135

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสาร
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณวรวิทย์ เมตตา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายรณนที บุญวรวิทย์ รหัส 2473201313- นักศึกษาหลักสูตรบริหารรัฐกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสาร อยู่ระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้าน สักกมณฑลนครศรีธรรมราชจังหวัดอ่างทอง

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทรศัพท์ 02-504-8182, 8184

โทรสาร 02-503-3612

ที่ ศธ 0522.17/ว 135

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณจรัสศรี ภิภมาเจริญ

ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายชานนท์ บุญนารักษ์ รหัส 2473201313 นักศึกษาหลักสูตรบริหารรัฐกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช อยู่ระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจเรื่องกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อนักศึกษานำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

โทรศัพท์ 02-504-8182, 8184

โทรสาร 02-503-3612

315/1203 พิฆเณร์เพลส อาคาร 3

ซอยรังสิต-ประพาส หมู่ 2 ต. ประชาธิปัตย์

อ. ธัญบุรี จ. ปทุมธานี 12130

วันที่ 27 พฤษภาคม 2549

เรื่อง : ขอนำหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน : ประธานกรรมการประจำสาขาวิทยาการจัดการ

ด้วยข้าพเจ้า นายชานนท์ บุญนารักษ์ หมายเลขบัตรประชาชน 2473201313 แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ
วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์

มีความประสงค์ให้สาขาวิชาวิทยาการจัดการจัดทำเอกสารเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา
เครื่องมือวิจัย โดยมีรายชื่อดังนี้

1. คุณสุทิน ธรรมาทิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการยุทธศาสตร์และประชาสัมพันธ์กองทุนหมู่บ้าน
2. คุณวราภรณ์ เมื่อน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักผู้บริหารกองทุนหมู่บ้าน
3. คุณจรัสศรี รักษาเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกอดันคลอง 27

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(นายชานนท์ บุญนารักษ์)

ภาคผนวก ข

พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544

พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544

พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้นเป็นองค์การมหาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(องค์การมหาชน) พ.ศ. 2544

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชกฤษฎีกานี้

กองทุน หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ(องค์การมหาชน) ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา

กองทุนหมู่บ้าน หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณีตามระเบียบสำนักรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ 2544

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

คณะกรรมการบริหาร หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กรรมการบริหาร หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 4 ให้นำกฎมนตรีกษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 5 ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นเรียกว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ให้กองทุนมีสำนักงานแห่งใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และอาจตั้งสำนักงานสาขาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 6 กองทุนมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) จัดสรรเงินของกองทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านเพื่อนำไปให้สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ หรือลดรายจ่ายของสมาชิก หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองในเขตความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านนั้น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถนำดอกผลที่เกิดจากเงินที่ได้รับมอบตาม (1) หรือทรัพย์สินที่กองทุนได้รับบริจาคเพื่อนำไปใช้ในกิจการของกองทุนหมู่บ้านใด ไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองในเขตความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านนั้น

มาตรา 7 ให้กองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการใดๆ เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนตามที่คณะกรรมการกำหนด

(4) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 8 นอกจากอำนาจหน้าที่ในมาตรา 7 ให้กองทุนมีอำนาจหน้าที่ทำกิจการ ดังต่อไปนี้

(1) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือก่อตั้งทรัพย์สินต่างๆ

(2) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของกองทุน เช่น ให้กู้ยืมเงิน ค้ำประกัน เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าหรือเช่าซื้อ ว่าจ้างหรือรับจ้าง

(3) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน

- (4) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์
- (5) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินการ
กิจการ
- (6) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนตามที่
คณะกรรมการกำหนด
- (7) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน
ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- การกู้ยืมเงิน และการเข้าร่วมทุนในกิจการของนิติบุคคลอื่น ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 9 ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินงานของกองทุนประกอบด้วย

- (1) เงินกู้จากธนาคารออมสิน และธนาคารหรือสถาบันการเงินของรัฐตามมาตรา 32
- (2) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสม
- (3) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค
- (4) เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยปราศจากเงื่อนไขหรือข้อผูกพันใดๆ
- (5) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา 10 ให้มีคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการบริหารกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วย

- (1) ประธานกรรมการบริหาร ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านการบริหาร
- (2) กรรมการบริหารโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการ
ธนาคารออมสิน
- (3) กรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความ
เชี่ยวชาญและความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์ในทางการบริหารหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็น
ประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุน จำนวนไม่เกินสองคน ซึ่งต้องมีข้าราชการหรือ
ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการบริหารและเลขานุการโดยตำแหน่ง และให้
ผู้อำนวยการเจ้าหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 11 ประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (3) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (5) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือ เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (6) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของกองทุน หรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่มี สัญญาจ้างกองทุน

มาตรา 12 ประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือใน กรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการบริหารเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการบริหารซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการบริหารเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการบริหารซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่มี การแต่งตั้งประธาน กรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการบริหารหรือ กรรมการบริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่า ประธานกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระอาจได้รับตำแหน่งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา 13 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการบริหารและ กรรมการบริหารผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11

มาตรา 14 ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบายการบริหารกองทุน และกำกับดูแลการดำเนินกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(2) อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงินของกองทุนซึ่งจะต้องสอดคล้องกับนโยบายตาม(1)

(3) กำหนดสัญญาเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน การให้กู้ยืม การรับชำระหนี้ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งการปฏิบัติอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(4) กำหนดสัญญาเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะนำเงินกองทุนไปให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านกู้ยืม

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ที่ปรึกษาของคณะกรรมการการบริหาร หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการบริหาร

(6) ออกระเบียบเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการบริหาร คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

(7) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับกองทุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปของกองทุน การจัดแบ่งส่วนงานของกองทุน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การประเมินผลงาน การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(ง) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของกองทุน รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(จ) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(8) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(9) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 15 ให้กองทุนมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง

คณะกรรมการบริหารเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้อำนวยการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการบริหาร

ในกรณีที่ไม่มีผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสตามลำดับปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

มาตรา 16 ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลาและต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(3) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของกองทุนตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8

(4) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 11(3) (4) (5) หรือ (6)

(5) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับกองทุน

มาตรา 17 ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งตามตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

มาตรา 18 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

- (2) ลาออก
- (3) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการบริหาร กับผู้อำนวยการ
- (4) คณะกรรมการบริหารให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (5) มีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 11 มติของคณะกรรมการบริหารให้ผู้อำนวยการออกจากตำแหน่งตาม(4) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารที่มีอยู่โดยไม่นับรวมตำแหน่งผู้อำนวยการ

มาตรา 19 ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ของกองทุน ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหาร และเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างทุกตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบในตามมาตรา 27 บรรดาสอง รวมทั้งให้มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอเป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนบรรลุตามวัตถุประสงค์
- (2) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของ กองทุน รวมทั้งรายงานการเงินและบัญชี ตลอดจนเสนอแผนการเงิน และงบประมาณของปีต่อไป ต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณา
- (3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการและการดำเนินงานของ กองทุนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อคณะกรรมการบริหาร

มาตรา 20 ผู้อำนวยการมีอำนาจ

- (1) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหาร เพื่อเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
- (2) บรรจุแต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย เจ้าหน้าที่และลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด
- (3) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนโดยไม่ขัดหรือแย้งกับ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อกำหนด นโยบาย หรือมติที่คณะกรรมการหรือคณะ กรรมการบริหารกำหนด

มาตรา 21 ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของกองทุนเพื่อที่ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนดย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการบริหารให้สัตยาบัน

มาตรา 22 ในกรณีที่ผู้อำนวยการเห็นว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการจัดการกองทุนหมู่บ้านลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนหมู่บ้าน หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหาร หรือตามสัญญา ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้พิจารณาสั่งระงับการจ่ายของกองทุนหมู่บ้าน หรือให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชดเชยหรือให้ส่งคืนเงินที่เบิกจ่ายไป ตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

ถ้าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการบริหารภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งของผู้อำนวยการ

มาตรา 23 ผู้ปฏิบัติงานของกองทุนมีสามประเภท คือ

- (1) เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง ได้แก่ ผู้ที่ซึ่งปฏิบัติงานโดยรับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากงบประมาณของกองทุน
- (2) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ที่กองทุนจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีสัญญาจ้าง
- (3) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานกองทุนเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

มาตรา 24 เจ้าหน้าที่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (3) สามารถทำงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (4) มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของกองทุน

- (5) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น
- (6) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11(3) (4) หรือ (5)
- (7) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับกองทุน
- ความใน (1) มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศซึ่งกองทุนจำเป็นต้องจ้างหรือแต่งตั้งตามข้อผูกพันหรือตามลักษณะการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา 25 เจ้าหน้าที่พ้นตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 24
- (4) ครบกำหนดเวลาจ้างตามสัญญาเป็นการเฉพาะราย
- (5) ถูกให้ออกหรือปลดออกเพราะไม่ผ่านการประเมินผลงานหรือผิดวินัย
- ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา 26 ในกรณีมีข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมนตรีขอให้มาเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างโดยได้รับอนุมัติจากนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาตามข้อตกลงที่ผู้นั้นทำไว้ ให้ผู้ได้รับสิทธิตามมาตรา 36 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

มาตรา 27 การบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของกองทุนตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ให้มีผู้ปฏิบัติงานของกองทุนทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา 28 ให้กองทุนจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ในทุกกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจสอบแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร

เพื่อการนี้ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของกองทุน สอบถามผู้อำนวยการ ผู้ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่างๆ ของกองทุนเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา 29 ให้กองทุนทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว บัญชีทำการ พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการบริหาร โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา 30 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่จัดทำไว้ ให้กองทุนจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกำหนด แต่ต้องไม่นานกว่าหนึ่งปี

มาตรา 31 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของกองทุนให้ เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง นโยบายของรัฐบาล มติของรัฐมนตรี และมติของคณะกรรมการ เพื่อการนี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนชี้แจงแสดงความ คิดเห็นหรือรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของกองทุนที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง นโยบาย ของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการ ตลอดจนสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ ดำเนินการได้

มาตรา 32 ให้กองทุนกู้เงินจากธนาคารออมสิน และธนาคารหรือสถาบันการเงิน ของรัฐโดยกระทรวงการคลังค้าประกันเพื่อเป็นทุนประเดิมตามมาตรา 9(1) เป็นคราวๆ ตามความ จำเป็นของกองทุน โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าว

มาตรา 33 ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ ให้ประธานกรรมการบริหารมอบหมายให้กรรมการบริหารคนหนึ่งตามมาตรา 10 ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามมาตรา 15 ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ภาคผนวก ค
ประวัติจังหวัดอ่างทอง

ประวัติความเป็นมาจังหวัดอ่างทอง

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดอ่างทอง

1.1 ประวัติความเป็นมา

จังหวัดอ่างทองตามหลักฐานประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าจังหวัดอ่างทองเป็นชุมชนโบราณเล็ก ตั้งแต่สมัยโบราณทวารวดีในสมัยกรุงศรีอยุธยา อ่างทองเป็นชานเมืองของกรุงศรีอยุธยามีชื่อเดิมว่า “แขวงเมืองวิเศษชัยชาญ” ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน้อย พระราชพงศาวดารในสมัยกรุงศรีอยุธยาบทยกความสำคัญของเมืองอ่างทองเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของกรุงศรีอยุธยาในการสู้รบกับกองทัพพม่า ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากทำเลที่ตั้งของเมืองอ่างทองและสภาพภูมิประเทศที่เป็นที่ราบมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้เมืองอ่างทองกลายเป็นเส้นทางเดินทัพ เมื่อพม่ายกทัพเข้าตีกรุงศรีอยุธยาและบางครั้งกลายเป็นสมรภูมิที่ทั้งสองฝ่ายใช้ทำสงครามกัน ชาวอ่างทองได้พลีชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อชาติไทยยามที่บ้านเมืองมีภัยสงคราม เช่นการกอบกู้เอกราชของชาติไทยในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พม่าได้ใช้แขวงเมืองวิเศษชัยชาญเป็นที่ตั้งค่ายตีกรุงศรีอยุธยาและเกิดการสู้รบครั้งสำคัญที่จารึกไว้ในประวัติศาสตร์ไทย คือศึกบางระจันที่บ้านบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งชาวอ่างทองได้ร่วมสู้รบกับกองทัพพม่าอย่างห้าวหาญดังนั้นอ่างทองสมควรได้รับการขนานนามว่าเป็นเมืองแห่ง “วีรไทยใจกล้า”

1.2 สภาพทั่วไป

จังหวัดอ่างทองตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทย เป็นเมืองอยู่ชานเมืองที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของชาติมาเป็นเวลาช้านานผลิตผลด้านการเกษตร โดยเฉพาะข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถส่งไปขายยังต่างประเทศได้มากเป็นอันดับหนึ่งทำรายได้เลี้ยงประชากรและใช้ในการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าตลอดมาแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายที่ให้ ความอุดมสมบูรณ์ ไหลผ่านพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง ซึ่งเริ่มต้นจากจังหวัดนครสวรรค์ลงไปถึงจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรส่วนมากตามพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางจึงประกอบอาชีพทำนา กล่าวได้ว่าภูมิประเทศเป็นตัวกำหนดอาชีพประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ เป็นลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเมืองอย่างสำคัญ

1.3 สภาพทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดอ่างทองตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทยพิกัดทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 35 ลิปดา 12 พิลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 27 ลิปดา 27 ลิปดาตะวันตก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 32 (สายเอเชีย) ระยะทางประมาณ 108 กิโลเมตร และเส้นทางตามลำแม่น้ำเจ้าพระยาถึงตลาดท่าเตียน ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร มีรูปร่างลักษณะคล้ายรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีส่วนกว้างตามแนวทิศตะวันออก ถึงทิศตะวันตก และส่วนยาวตามแนวทิศเหนือ ถึงทิศใต้ใกล้เคียงกันคือ ประมาณ 40 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 968,372 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอค่ายบางระจัน อำเภอพรหมบุรี และอำเภอท่าช้าง จ. สิงห์บุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอผักไห่ และอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช และอำเภอบ้านแพรกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอศรีประจัน อำเภอสามชูกและอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดอ่างทองมีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ลักษณะคล้ายอ่างไม่มีภูเขาไม่มีป่าไม้ ดินเป็นดินเหนียวปนทรายพื้นที่ส่วนมากเหมาะแก่การทำนาข้าว ทำไร่ และทำสวน มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 2 สาย คือแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำน้อยโดยแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านจังหวัดจังหวัดอ่างทองจาก ทิศเหนือไปทิศใต้เป็นระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร ไหลผ่านท้องที่อำเภอไชโย อำเภอเมืองอ่างทอง และอำเภอป่าโมก ต่อจากนั้นไหลเข้าสู่เขตท้องที่อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนแม่น้ำน้อยนั้นเป็นแม่น้ำที่แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากบาง อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดอ่างทอง เป็นระยะทางยาวประมาณ 50 กิโลเมตร ผ่านท้องที่อำเภอโพธิ์ทอง และอำเภอวิเศษชัยชาญ ต่อจากนั้นไหลเข้าสู่เขตท้องที่อำเภอผักไห่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.5 ลักษณะภูมิอากาศ

เนื่องจากจังหวัดตั้งอยู่ในพื้นที่ร้อนชื้น ดังนั้นภูมิอากาศจึงเป็นแบบฝนเมืองร้อน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศเย็นและแห้งแล้ง และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกตลอดฤดูกาล แบ่งออกเป็นดังนี้คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ~ พฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ~ ตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ~ กุมภาพันธ์

1.6 การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งภายในพื้นที่จังหวัดอ่างทองสามารถเดินทางได้ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยใช้แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำน้อยเป็นเส้นทางเดินเรือ ประชาชนส่วนมากนิยมเดินทางและขนส่งสินค้าด้วยรถยนต์ ซึ่งการคมนาคมขนส่งแบ่งออกได้ดังนี้

การคมนาคมขนส่งระหว่างจังหวัดต่างๆ สามารถเดินทางได้ด้วยรถยนต์โดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะสายกรุงเทพมหานคร ~ อ่างทอง สามารถเดินทางได้สะดวกถึง 3 เส้นทางนอกจากนี้ยังมีรถยนต์โดยสารประจำทางวิ่งติดต่อจังหวัดอ่างทองไปยังจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดลพบุรี

1.7 ประชากร

จังหวัดอ่างทองมีจำนวนประชากร (กันยายน 2547) รวมทั้งสิ้น 293,011 คน เป็นชาย 141,814 คน เป็นหญิง 151,197 คน ประชากรอาศัยอยู่ในอำเภอวิเศษชัยชาญมากที่สุด ร้อยละ 23.92 ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด รองลงมาได้แก่อำเภอเมืองอ่างทอง ร้อยละ 19.27 และอำเภอโพธิ์ทอง ร้อยละ 17.97 อำเภอที่ประชากรน้อยที่สุดได้แก่ อำเภอสามโก้ คิดเป็นร้อยละ 6.67 ความหนาแน่นประชากรของจังหวัดโดยเฉลี่ย 302.529 คน ต่อตารางกิโลเมตร โดยอำเภอเมืองอ่างทองมีความหนาแน่นของประชากรสูงสุด 548.967 คน ต่อตารางกิโลเมตร อำเภอแสวงหา มีความหนาแน่นของประชากรต่ำสุด 222.674 คน ต่อตารางกิโลเมตร (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอ่างทอง ข้อมูล ณ. เดือนกันยายน 2547)

1.8 ด้านสภาพเศรษฐกิจ

จังหวัดอ่างทองเป็นอู่ข้าวอู่น้ำ ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดอ่างทองอยู่ในฐานะที่เลี้ยงตนเองได้เป็นอย่างดีในแง่ของอาหาร แรงงาน และการคมนาคมขนส่ง ข้าวเป็นผลิตที่สำคัญที่ส่งออกของจังหวัดอย่างไรก็ตามการที่โครงสร้างด้านเศรษฐกิจของจังหวัด ผูกพันอยู่กับการเกษตรเป็นหลัก ทำให้จังหวัดอ่างทองมีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจไม่ค่อยสูง ซึ่งส่งผลให้ภาพรวมของการขยายตัวด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ไม่สูงเช่นกัน และภาวะเศรษฐกิจของจังหวัด พิจารณาได้จากตัวชี้วัดต่อไปนี้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปี 2545 จังหวัดอ่างทองมีรายได้เฉลี่ยเป็นที่ 6 ของภาคและเป็นอันดับที่ 33 ของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ประมาณ 14,722 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ประมาณ 53,534 บาท (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

1.9 สภาพด้านสังคม

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม ~ กันยายน 2547 จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอ่างทองปรากฏประชากรมีจำนวนทั้งสิ้น 278,505 คน โดยแบ่งเป็น

ผู้มีงานทำ มีจำนวน 146,387 คน

ผู้ว่างงาน ซึ่งหมายถึงผู้ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงานมีจำนวน 4,886 คน

ผู้ที่รอฤดูกาล ซึ่งหมายถึงผู้ที่ไม่ได้ทำงานและพร้อมที่จะทำเนื่องจากกำลังรอทำงานในฤดูกาลที่เหมาะสม จำนวน 506 คน (ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอ่างทอง)

1.10 การศึกษา

การศึกษาของจังหวัดอ่างทองในปี 2546 (10 มิถุนายน 2546) มีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับวิทยาลัย โดยมีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 206 แห่ง จำนวนครู 3,464 คน จำนวนนักเรียนและนักศึกษา 55,373 คน คิดเป็นอัตราส่วนครู 1 คนต่อนักเรียน 16 คน

1.11 การศาสนา

ในปี 2546 ปรากฏว่าร้อยละ 98.79 จำนวนประชากรในพื้นที่จังหวัดอ่างทองนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 1.18 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.03 นับถือศาสนาคริสต์ วัดในศาสนาพุทธมีจำนวน 210 วัด มัสยิด 3 แห่ง โบสถ์ 3 แห่ง โดยมีพระสงฆ์จำนวน 2,010 รูป สามเณร 358 รูป

1.12 วัฒนธรรมและประเพณี

เนื่องจากประชากรส่วนมากในจังหวัดอ่างทองนับถือศาสนาพุทธ ดังนั้นจึงถือได้จังหวัดอ่างทองเป็นเมืองประเพณีที่คนในท้องถิ่นได้ปฏิบัติสืบทอด ติดต่อกันมาจึงเกี่ยวเนื่องกับศาสนาพุทธเพื่อการสร้างสมบุญกุศล และยังมีการประสมประสานกันระหว่างศาสนาพุทธกับศาสนาพราหมณ์ รวมทั้งความเชื่อดั้งเดิมอย่างกลมกลืน จำแนกได้ดังนี้

ประเพณีที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและการทำมาหาเลี้ยงชีพ เช่น ประเพณีจากการเกิด การตาย และการทำไร่ทำนา

ประเพณีที่มีลักษณะยกย่องเชิดชูบุคคลหรือสิ่งทีเคารพสักการะ เช่น ประเพณีไหว้ครู

ประเพณีที่เน้นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความร่วมมือร่วมใจให้เกื้อหนุนและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เช่น ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว ลงแขกก่อสร้างบ้าน

ประเพณีเกี่ยวกับความรื่นเริง เช่น การละเล่นมหรสพสมโภชเฉลิมฉลอง
ประเพณีส่วนบุคคลตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ประเพณีการคลอด การอยู่ไฟ
การทำขวัญ

ประเพณีสำคัญ 3 วัน เมื่อเด็กทารกคลอดออกมาอายุได้ 3 วัน จะทำพิธีทำขวัญ

ประเพณีไว้จุกและไว้เกละ

ประเพณีโกนจุก

ประเพณีบวชนเณรและบวชพระ

ประเพณีแต่งงาน การทำศพ

ประเพณีแข่งเรือยาว

1.13 ด้านการสาธารณสุข

ในปี 2547 จังหวัดอ่างทองมีสถานบริการสาธารณสุขแผนปัจจุบัน ที่มีเตียงรองรับผู้ป่วยได้ค้างคืนจำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง มีเตียงรองรับผู้ป่วยจำนวนทั้งสิ้น 693 เตียง จำแนกเป็นสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐจำนวน 7 แห่ง มีเตียงรองรับผู้ป่วยจำนวน 594 เตียง และสถานบริการสาธารณสุขเอกชนจำนวน 1 แห่ง มีเตียงรองรับผู้ป่วยจำนวน 59 เตียง และมีสถานอนามัยทั่วไปจำนวน 65 แห่ง สถานอนามัยขนาดใหญ่จำนวน 11 แห่ง คลินิกรักษาโรคทั่วไปจำนวน 32 แห่ง คลินิกรักษาโรคฟันและเหงือกจำนวน 7 แห่ง ร้านขายยาจำนวน 21 แห่ง และสถานผดุงครรภ์ จำนวน 49 แห่ง บุคลากรที่ให้บริการสาธารณสุข ภาครัฐในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ที่สำคัญได้แก่ แพทย์ มีจำนวน 50 คน ทันตแพทย์ 9 คน เภสัชกร 22 คน พยาบาลวิชาชีพ 609 คน (ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง ข้อมูล ณ. วันที่ 1 มกราคม 2547)

1.14 การสาธารณสุข

การไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอ่างทองทำหน้าที่ควบคุมดูแลการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอ่างทอง เลขที่ 59 ถนนอยุธยา-อ่างทอง ต.โพสะ อ.เมืองอ่างทอง จ.อ่างทอง 14000 โทรศัพท์ 0-3561-1001

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอวิเศษชัยชาญ เลขที่ 387 หมู่ที่ 7 ต.ศาลเจ้าโรงทอง อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง 14110 โทรศัพท์ 0-3563-1466

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโพธิ์ทอง เลขที่ 69 หมู่ที่ 7 ต.อ่างแก้ว อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง 14120 โทรศัพท์ 0-3569-1507

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอป่าโมก เลขที่ 526/ค หมู่ที่ 3 ต.ป่าโมก อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง 14130 โทรศัพท์ 0-3566-1333

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอไชโย เลขที่ 123 หมู่ที่ 1 ต.จระเข้ร้อง อ.ไชโย จ.อ่างทอง 14140 โทรศัพท์ 0-3569-9251

สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสามโก้ เลขที่ 101 หมู่ที่ 6 ต.สามโก้ อ.สามโก้ จ.อ่างทอง 14160 โทรศัพท์ 0-3569-7059

การประปา จังหวัดอ่างทองใช้แหล่งน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อยเป็นแหล่งน้ำผลิตน้ำประปา ของสำนักงานบริการประปาอ่างทองเป็นระบบจัดหาน้ำสะอาดเพื่อบริการประชาชนในเขตเมืองดำเนินการประปาส่วนภูมิภาค มี 3 แห่ง คือ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ และอำเภอป่าโมก

โทรศัพท์ จังหวัดอ่างทองในปี 2546 โคร่งข่าย ทศท. มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ 12,904 เลขหมาย แต่เปิดให้บริการเพียง 11,721 เลขหมาย โคร่งข่ายที่ทีเอนด์ที่มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ 9,800 เลขหมาย เปิดให้บริการ 8,672 เลขหมายเท่านั้น

การไปรษณีย์โทรเลข จังหวัดอ่างทองมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 7 แห่ง ตั้งกระจายให้บริการแก่ประชาชนอยู่ทั่วทุกอำเภอ ครอบคลุมอยู่ทั้งพื้นที่ในจังหวัดอ่างทอง

1.15 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแหล่งน้ำ

จังหวัดอ่างทองได้อาศัยแหล่งน้ำจากน้ำฝน และจากแม่น้ำ คลอง หนอง บึงต่างๆ รวมแหล่งน้ำธรรมชาติที่ใช้ประโยชน์สำหรับการอุปโภค บริโภค การเกษตร และการ

อุตสาหกรรม จำนวน 131 แห่ง นอกจากนี้พื้นที่ในจังหวัดอ่างทอง ยังได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำตามโครงการชลประทาน ดังนี้ โครงการชลประทานชัยสูตร โครงการชลประทานยางมณี โครงการชลประทานมหาราช โครงการชลประทานผักไห่ โครงการชลประทานสามชุก

1.16 แหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดอ่างทองมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติหลายแห่ง ได้แก่

วัดไชโยวรวิหาร เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปและรูปหล่อสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังษี) ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอไชโย

พระนอนวัดขุนอินทประมูล เป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์ที่ยาวที่สุดในประเทศไทย วัดได้ยาว 50 เมตร ประดิษฐานอยู่บนโคกดินกลางทุ่งในท้องที่ ตำบลอินทประมูล อำเภอโพธิ์ทอง

วัดป่าโมกวรวิหาร เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์ยาว 22.58 เมตร

วัดสี่ร้อย เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางเลไลย์ สูง 21 เมตร ตั้งอยู่กลางเชิงริมน้ำน้อยในท้องที่ตำบลสี่ร้อย อำเภอวิเศษชัยชาญ

วัดต้นสน เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสมเด็จพระศรีเมืองทอง สูง 9 วา 2 สอก 19 นิ้ว ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง

วัดเขียน ตั้งอยู่ในท้องที่ ตำบลศาลเจ้าโรงทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ ภายในพระอุโบสถ มีภาพฝาผนังสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างสกุลเมืองวิเศษชัยชาญ

วัดท่าสุทธาวาส ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอป่าโมก เป็นวัดที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์ เป็นสถานที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเอกาทศรถ และเป็นสถานที่ตั้งพลับพลาที่ประทับกลางน้ำภายในพระอุโบสถมีภาพฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นอกจากนี้สถานที่ส่วนหนึ่งใช้เป็นศูนย์ตุ๊กตาชาววัง

วัดม่วง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลหัวตะพาน อำเภอวิเศษชัยชาญ อาคารพระอุโบสถรายล้อมด้วยสถาปัตยกรรมที่เป็นรูปดอกบัว และรูปปั้นเทพเจ้าต่างๆ

วัดสระแก้ว ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอป่าโมก เป็นสถานที่เลี้ยงเด็กกำพร้า

วัดโพธิ์หอม ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย มีการขุดค้นพบรูปพระพรหมสี่หน้าสองเศียร เป็นรูปปั้นขนาดใหญ่ ศิลปะแบบขอม ประดิษฐานบนพาน ซึ่งอยู่ด้านหน้าฐานพระอุโบสถเดิม

พระตำหนักคำหยาด ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลคำหยาด อำเภอโพธิ์ทอง เจ้าฟ้าอุทุมพร เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อปี 2310 ทรงใช้เป็นสถานที่ประทับขณะทรงผนวก

อนุสาวรีย์นายดอก นายทองแก้ว เพื่อเป็นที่ระลึกวีรชนชาวเมืองวิเศษชัยชาญ ที่ได้ร่วมทำศึกรบสู้กับกองทัพพม่าในศึกบางระจันเมื่อปี 2310 ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ

วัดจันทรมณี เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์นามว่าหลวงพ่อยก ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองอ่างทอง

วัดอ่างทองวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี มีพระอุโบสถทิ้งดงามมีพระเจดีย์ทรงระฆังประดับด้วยไม้สักดงามเป็นระเบียบ ซึ่งล้วนเป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นตั้งอยู่ใกล้กับศาลากลางจังหวัดอ่างทอง

อนุสาวรีย์พันท้ายนรสิงห์ ตั้งอยู่ภายในเขตวัดนรสิงห์ อำเภอป่าโมก เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพันท้ายนรสิงห์

บ้านคูเมืองอยู่ในพื้นที่ตำบลแสวงหา อำเภอแสวงหา เป็นสถานที่ที่นักโบราณคดีได้ขุดพบซากเมืองโบราณสมัยทวารวดีและร่องรอยคูเมืองหลงเหลืออยู่

วัดบ้านพราน อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านพราน อำเภอแสวงหา เป็นวัดเก่าแก่ มี พระพุทธรูปศิลาแลง ประดิษฐานไว้ในวิหาร ชาวบ้านเรียกว่า หลวงพ่อไกรทอง มีความศักดิ์สิทธิ์สามารถคุ้มภัยผู้สักการะ

วังปลาวัดข่อย ในท้องที่ตำบลโพธิ์รังนก อำเภอโพธิ์ทอง

ค้ำควาแม่ไก่ ที่วัดจันทรราม อำเภอโพธิ์ทอง

สวนนภธรรมชาติที่วัดรื้อหว้า ตำบลบ้านพราน อำเภอแสวงหา

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กรุณาใส่เครื่องหมายถูก (/)

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 20 ปี 20~24 ปี 25~29 ปี 30~34 ปี
- 35~39 ปี 40~44 ปี 45~49 ปี 50~54 ปี
- 55~59 ปี เท่ากับ หรือมากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพการสมรส

- สมรส โสด หย่า / คู่สมรสถึงแก่กรรม

4. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
- ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพหลักของท่าน

- เกษตรกรรม ทำงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป
- ค้าขาย กิจการส่วนตัว รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- อื่นๆ ระบุ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

กรุณาใส่เครื่องหมายถูก (/)

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมประชุมเมื่อมีการให้ความรู้					
2. สมาชิกกองทุนฯ เสนอความคิดเห็นในการประชุม					
3. สมาชิกกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการจัดเวทีชาวบ้าน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติงาน					
4. สมาชิกกองทุนฯ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของ กองทุนฯ					
5. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน					
6. สมาชิกกองทุนฯ มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายใน ครัวเรือน					
7. มีการรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อการพึ่งพาตนเอง					
8. สมาชิกกองทุนฯ เข้าร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ ต่างๆ ของกองทุนฯ					
9. สมาชิกกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความ ยากจน					

ส่วนที่ 3 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

กรุณาใส่เครื่องหมายถูก (/)

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ					
2. คณะกรรมการได้รับการฝึกอบรม และศึกษาดูงานเพิ่มเติมด้านบริหารจัดการ และพัฒนาอาชีพ					
3. มีการพิจารณาอนุมัติเงินกองทุนฯ ให้สมาชิกกู้ยืมโดยคณะกรรมการกองทุนฯ ด้วยความรวดเร็ว					
4. มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี					
5. มีการคัดเลือกสมาชิกกองทุนฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่น เพื่อช่วยเหลือแนะนำอาชีพแก่สมาชิกท่านอื่นๆ					
6. มีการจัดทำทะเบียนเอกสารบัญชีที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันเสมอ					
7. คณะกรรมการมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบ					
8. มีการประสานงานและได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
9. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนฯ					
10. มีการประชาสัมพันธ์การชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง					
11. มีการประชาสัมพันธ์การกู้ยืมเงินอย่างต่อเนื่อง					
12. มีการประชาสัมพันธ์การประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง					
13. มีการแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพให้กับสมาชิกกองทุนฯ					
14. มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เมื่อใกล้ถึงเวลาคืนเงิน					

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. มีการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกองทุนฯ เพื่อให้ดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
16. มีการประชุมร่วมเพื่อหาแนวทางแก้ไข ในกรณีผู้กู้ไม่คืนเงินตามเวลาที่กำหนด					
17. มีการประชุมสรุปอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา จากการดำเนินงานให้สมาชิกได้ทราบ					
18. มีการติดต่อประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับกองทุนอื่นๆ					
19. คณะกรรมการกองทุนฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน					
20. มีการบริหารจัดการที่โปร่งใส					
21. มีการกำหนดระเบียบการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน					
22. มีการกำหนดระเบียบการชำระเงินกู้ยืมอย่างชัดเจน					
23. มีการกำหนดระเบียบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯอย่างชัดเจน					
24. มีการสำรวจ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
25. มีการจัดสรรเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินกองทุนฯ					
26. คณะกรรมการกองทุนมีความรู้ในเรื่องการออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ต่างๆ					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายรชานนท์ บุญนารักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	6 กรกฎาคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช